

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

30 грудня 2025 року № 664

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

**РЕКОМЕНДАЦІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ ОПЕРАЦІЙНИЙ
ПОСІБНИК**

**ПРОГРАМИ «ПІДТРИМКА ВІДБУДОВИ ШЛЯХОМ
РОЗУМНОГО ФІСКАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ» (SURGE)**

НАКАЗ Мінфін СЕД АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC00304000000C9A82800EFEEED300

Підписувач Ташута Ярослав Сергійович

Дійсний з 26.04.2024 12:58:41 по 26.04.2026 12:58:41

Міністерство фінансів України

№ 664 від 30.12.2025

СКОРОЧЕННЯ ТА АБРЕВІАТУРИ

АН	Антикорупційні настанови
ВНП	Вибухонебезпечні предмети
ГВП	Група впровадження (виконання) Програми
Казначейство	Державна казначейська служба України
ДПС	Державна податкова служба України
ДФ	Додаткове фінансування
ЕСС	Екологічні та соціальні стандарти
ІПВ/DLI	Індикатори, пов'язані з виплатами
ІПР	Індикатори проміжних результатів
ІС	Індивідуальний консультант
ІТ	Інформаційні технології
КМУ	Кабінет Міністрів України
МАР	Міжнародна асоціація розвитку
МБРР	Міжнародний банк реконструкції та розвитку
Мінекономіки	Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України
Мінрозвитку	Міністерство розвитку громад та територій України
Мінфін	Міністерство фінансів України
МіО	Моніторинг і оцінка
МРС	Механізм розгляду скарг
НАВ	Незалежний агент з верифікації
НЕВ	Незалежний експерт з верифікації
ОЕСС	Оцінка екологічних та соціальних систем
ОМС	Орган місцевого самоврядування
ОПП	Рекомендаційно-технічний операційний посібник Програми
ПГ	Парникові гази
ПЗП	План заходів Програми
ПФЗР	Програма фінансування заради результатів
РПВ/DLR	Результат, пов'язаний з виплатами
РП	Рахункова палата
СІР	Стратегічна інвестиційна рада
СД	Сексуальні домагання
СЕН	Сексуальна експлуатація та насильство
ТЗ	Технічне завдання
Угода про позику	Угода про позику між Україною та МБРР (Loan № 9742-UA) від 13 листопада 2024 року
Угода про	Угода про фінансування між Україною та МАР (Credit

фінансування	№ 7649-UA) від 13 листопада 2024 року
Угода про грант № TF0C6689	Угода про грант між Україною та МБРР і МАР від 13 листопада 2024 року
Угода про позику (Додаткове фінансування)	Угода про позику між Україною та МБРР (Додаткове фінансування) (Loan № 9877-UA) від 12 вересня 2025 року
УПІ	Управління публічними інвестиціями
УДФ	Управління державними фінансами
ЦОВВ	Центральні органи виконавчої влади
ЦРП	Ціль Програми у сфері розвитку
ACL	Лист-підтвердження досягнення результатів (Confirmation of Results Achievement Letter)
DFIL	Лист про вибірку коштів позики / кредиту та фінансову інформацію
DREAM	Єдина цифрова інтегрована інформаційно-аналітична система управління процесом відбудови об'єктів нерухомого майна, будівництва та інфраструктури
E&S	Екологічні та соціальні системи
Prozorro	Єдина система електронних публічних закупівель України
SAF	Стандартний аудиторський файл
Програма	Програма «Підтримка відбудови шляхом розумного фінансового управління» (SURGE)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
НОРМАТИВНІ АКТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ.....	8
I. ОПИС ПРОГРАМИ.....	9
<i>Цілі Програми в сфері розвитку</i>	<i>10</i>
<i>Напрями Програми.....</i>	<i>10</i>
<i>Період та обсяги фінансування Програми</i>	<i>13</i>
II. ІНДИКАТОРИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИПЛАТАМИ ...	155
III. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ	177
Організаційні механізми.....	177
• План заходів Програми (ПЗП)	177
• Агент з верифікації	188
Діловодство та кореспонденція	188
Інституційні механізми.....	20
Головний виконавець Програми	20
Партнери-виконавці Програми	21
Інші державні органи, залучені до виконання заходів Програми.....	22
Координатор Програми.....	22
Органи управління Програмою	23
• Керівний комітет.....	23
Відповідальні структурні підрозділи Мінфіну, партнерів-виконавців Програми та інших зацікавлених сторін	24
Органи місцевого самоврядування / громади.....	30
Група впровадження Програми (ГВП)	30
Світовий банк	31
IV. ВЕРИФІКАЦІЯ ДОСЯГНУТИХ РПВ.....	33
<i>Незалежний агент з верифікації (НАВ)</i>	<i>33</i>

<i>Процедура верифікації</i>	33
V. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПРОГРАМИ ...	35
<i>Відповідальні виконавці</i>	35
<i>Загальна структура видатків Програми</i>	36
<i>Бюджетування коштів Програми</i>	36
<i>Напрями використання коштів</i>	38
<i>Методи вибірки коштів</i>	40
<i>Кінцева дата вибірки кредитних коштів</i>	40
<i>Лист зі зразками підписів уповноважених осіб</i>	40
<i>Система клієнтського зв'язку "ClientConnection"</i>	40
<i>Процедура вибірки коштів Програми</i>	40
<i>Аванс</i>	41
<i>Фінансові операції та облік коштів Програми</i>	42
<i>Аудит</i>	44
<i>Звіти</i>	44
VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАКУПІВЕЛЬ В МЕЖАХ ПРОГРАМИ	46
<i>Антикорупційні заходи</i>	47
VII. УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ТА СОЦІАЛЬНИМИ РИЗИКАМИ	49
VIII. МЕХАНІЗМ РОЗГЛЯДУ СКАРГ	53
IX. СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ І ОЦІНКИ	58
<i>Показники ЦПР</i>	59
<i>Індикатори проміжних результатів</i>	59
<i>Інституційний супровід системи МіО</i>	61
<i>Звітування за Програмою</i>	62
ДОДАТКИ	65

ВСТУП

Міністерство фінансів України (Мінфін) є головним виконавцем системного проекту «Програма «Підтримка відбудови шляхом розумного фіскального управління» (SURGE)» (далі – Програма), який фінансується за рахунок позик від Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР) і кредиту від Міжнародної асоціації розвитку (МАР), разом – Банк або Світовий банк (Угода про позику № 9742-UA та Угода про фінансування № 7649-UA, укладені обидві 13 листопада 2024 року, Угода про позику (Додаткове фінансування) № 9877-UA укладена 12 вересня 2025 року).

Цей Рекомендаційно-технічний операційний посібник Програми (далі – Посібник / ОПП), підготовлений відповідно до умов Угоди про позику, Угоди про фінансування та Угоди про позику (Додаткове фінансування), визначає правила і процедури, що застосовуються для управління та впровадження Програми.

Посібник має сприяти ефективному виконанню заходів Програми, функціонуванню внутрішнього контролю за Програмою, визначити загальні підходи і процедури управління Програмою, й допомогти персоналу учасників Програми у процесі реалізації та прийняття відповідних рішень.

Посібник містить такі розділи:

I. Опис Програми.

У цьому розділі надано стислий опис Програми, механізм фінансування, сфери результатів, заплановані заходи.

II. Індикатори та результати, пов'язані з виплатами.

У цьому розділі надано інформацію про визначені Програмою показники, після досягнення яких здійснюватимуться виплати залучених коштів.

III. Організаційні та інституційні механізми реалізації Програми.

У цьому розділі визначено організаційні аспекти управління Програмою, надано опис загальних функцій та завдань виконавців Програми, залучених до управління і реалізації заходів Програми.

IV. Система моніторингу й оцінки.

У цьому розділі надано опис організації системи моніторингу й оцінювання прогресу в межах реалізації Програми та досягнення її цілей і результатів.

V. Верифікація досягнутих результатів, пов'язаних з виплатами (далі – РПВ).

У цьому розділі визначено процедуру верифікації досягнення показників, за якими здійснюватимуться виплати кредитних коштів.

VI. Організація управління фінансами Програми.

Цей розділ включає опис системи управління фінансами, бюджетних програм, напрямів і процедур використання кредитних коштів, процедур

фінансових операцій, зовнішнього фінансового контролю, порядку надання фінансової звітності.

VII. Система закупівель Програми.

У цьому розділі визначено підходи до проведення закупівель за Програмою та виконання Антикорупційних настанов Світового банку.

VIII. Управління екологічними та соціальними ризиками Програми.

У цьому розділі надано опис основних екологічних і соціальних ризиків Програми та заходів щодо управління ними.

IX. Механізм розгляду скарг.

Додатки до цього Посібника включають, зокрема, Матрицю результатів Програми, перелік індикаторів і РПВ, відповідні протоколи, План заходів Програми, перелік звітів за Програмою тощо.

Посібник призначено для використання Мінфіном та його структурними підрозділами, задіяними в реалізації Програми, Групи впровадження (виконання) Програми (далі – ГВП), а також партнерами Мінфіну з впровадження Програми – Міністерством економіки, довкілля та сільського господарства України (далі – Мінекономіки), Міністерством розвитку громад та територій України (далі – Мінрозвитку), Державною податковою службою України (далі – ДПС) та іншими центральними органами виконавчої влади (далі – ЦОВВ), залученими до управління та реалізації Програми.

Посібник має розглядатися разом з Угодою про позику, Угодою про фінансування та Угодою про позику (Додаткове фінансування), Листами МБРР та МАР про вибірку коштів позик / кредиту та фінансову інформацію (Disbursement and Financial Information Letter / DFIL), а також Документом з оцінки Програми (щодо Угоди про позику № 9742-UA) та Документом з оцінки Програми (щодо Угоди про позику (Додаткове фінансування) № 9877-UA). У разі будь-яких розбіжностей між Посібником та фінансовими угодами і DFIL положення останніх мають переважну силу.

Посібник погодили Світовий банк і затвердив Мінфін як керівництво з процедур для реалізації Програми. Мінфін не вноситиме жодних змін до Посібника, або не призупинить застосування його положень без попередньої письмової згоди Світового банку (керівника Програми з боку Банку).

НОРМАТИВНІ АКТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Угода про позику (Програма «Підтримка відбудови шляхом розумного фінансового управління» (SURGE)) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку № 9742-UA від 13 листопада 2024 року (далі – Угода про позику);

Угода про фінансування (Програма «Підтримка відбудови шляхом розумного фінансового управління» (SURGE)) між Україною та Міжнародною асоціацією розвитку № 7649-UA від 13 листопада 2024 року (далі – Угода про фінансування);

Угода про позику (Додаткове фінансування до Програми «Підтримка відбудови шляхом розумного фінансового управління» (SURGE)) між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку № 9877-UA від 12 вересня 2025 (далі – Угода про позику (Додаткове фінансування));

Лист про вибірку коштів позики МБРР та фінансову інформацію (щодо Угоди про позику № 9742-UA від 13 листопада 2024 року) (Disbursement and Financial Information Letter/DFIL);

Лист про вибірку коштів кредиту МАР та фінансову інформацію (щодо Угоди про фінансування № 7649-UA від 13 листопада 2024 року) (Disbursement and Financial Information Letter/DFIL);

Лист про вибірку коштів позики МБРР та фінансову інформацію (щодо Угоди про позику (Додаткове фінансування) № 9877-UA від 12 вересня 2025 року) (Disbursement and Financial Information Letter/DFIL);

Документ Банку з оцінки Програми від 16 жовтня 2024 року;

Документ Банку з оцінки Програми щодо пропонованої додаткової позики від 12 вересня 2025 року;

Настанови Банку щодо запобігання й протидії шахрайству та корупції Програмами заради результатів від 01 лютого 2012 року, в редакції від 10 липня 2015 року (Антикорупційні настанови);

Загальні умови Міжнародного банку реконструкції та розвитку для фінансування МБРР, Програми фінансування заради результатів від 14 грудня 2018 року (переглянуті востаннє 15 липня 2023 року);

Загальні умови Міжнародної асоціації розвитку для фінансування МАР, фінансування за програмами заради результатів від 14 грудня 2018 року (переглянуті востаннє 15 липня 2023 року);

Бюджетний кодекс України;

Закон України «Про публічні закупівлі»;

постанова КМУ від 12 жовтня 2022 року № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування» (далі – постанова № 1178);

постанова КМУ від 27 січня 2016 року № 70 «Про порядок підготовки, реалізації, проведення моніторингу та завершення реалізації проектів економічного і соціального розвитку України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями» (далі – Порядок № 70) або інший відповідний нормативно-правовий акт або нормативний документ, що регламентуватиме Порядок № 70, у разі його прийняття;

План заходів з реалізації Дорожньої карти реформування управління публічними інвестиціями на 2024-2028 роки, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 червня 2024 року № 588-р (далі – Дорожня карта реформування системи УПІ);

Стратегія реформування системи управління державними фінансами на 2022–2025 роки та план заходів з її реалізації, схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 року № 1805-р;

Національна стратегія доходів до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2023 року № 1218-р;

наказ Мінфіну від 08 серпня 2025 року № 401 «Про внесення зміни до наказу Міністерства фінансів України від 26 вересня 2024 року № 468»;

наказ Мінфіну від 05 лютого 2025 року № 69 «Про організацію роботи з реалізації системного проєкту «Програма «Підтримка відбудови шляхом розумного фіскального управління» та інвестиційного проєкту «Зміцнення спроможності Уряду щодо впровадження фіскальної реформи»;

наказ Мінфіну 06 березня 2025 року № 143 «Про надання права підпису в рамках Проєкту «Програма «Підтримка відбудови шляхом розумного фіскального управління» та Проєкту «Зміцнення спроможності Уряду щодо впровадження фіскальної реформи» (зі змінами).

I. ОПИС ПРОГРАМИ

Програма є частиною Стратегії Світового банку щодо України, спрямованої, зокрема, на підтримку планування та реалізації програми

відновлення, стійкої відбудови і реформ в Україні, та допомогу Україні в процесі вступу до Європейського союзу (далі – ЄС).

Програму спрямовано на підтримку впровадження окремих компонентів Дорожньої карти реформування управління публічними інвестиціями (далі – УПІ) на 2024-2028 роки, Плану заходів з реалізації Стратегії реформування системи управління державними фінансами (далі – УДФ) на 2022-2025 роки та Національної стратегії доходів до 2030 року.

Інформацію про взаємозв'язок та узгодженість між урядовими стратегіями та Програмою надано у додатку 1 до цього Посібника.

Реалізація Програми здійснюватиметься з використанням фінансового інструменту Світового банку – «Програма фінансування заради результатів» (далі – Program-for-results) / ПФЗР). ПФЗР передбачає надходження кредитних коштів до загального фонду Державного бюджету України після виконання передбачених Програмою заходів, що підтверджується досягненням визначених Програмою показників, за якими здійснюються виплати (індикатори та результати, пов'язані з виплатами (далі – ІПВ / РПВ)).

Фінансування за Програмою забезпечується коштами позики Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР) із Цільового фонду з надання Україні необхідної кредитної підтримки (ADVANCE Ukraine), що підтримується Урядом Японії, а також коштами кредиту Міжнародної асоціації розвитку (МАР) зі Спеціальної програми відновлення для України та Молдови (SPUR) Кризового фонду Банку.

Цілі Програми в сфері розвитку

Метою Програми є створення інституційних засад для впровадження і фінансування кліматично-орієнтованого відновлення та відбудови.

Напрями Програми

Програма передбачає виконання заходів за чотирма напрямками (сферами результатів):

Сфера результатів 1: управління публічними інвестиціями (далі – УПІ)

Програма надає підтримку у впровадженні Дорожньої карти реформування системи УПІ, що передбачає виконання наступних заходів:

- (а) розробка комплексного плану дій УПІ;

(b) посилення стратегічного планування УПІ на центральному та місцевому рівнях шляхом створення єдиного портфеля проєктних концепцій;

(c) покращення інституційної структури та координації для УПІ, зокрема створення централізованих координаційних механізмів;

(d) впорядкування та спрощення процедур УПІ та посилення нормативно-правової бази для системи УПІ з метою забезпечення дотримання стандартів;

(e) запровадження та реалізація процесів оцінки, відбору та визначення пріоритетів для інфраструктурних проєктів з урахуванням інтеграції (i) питань зміни клімату, гендерних аспектів та (ii) нормативно-правових актів і керівних принципів оцінки впливу на навколишнє середовище й управління ризиками стихійних лих у практику та процеси УПІ;

(f) інтеграція окремих цифрових рішень для УПІ, системи DREAM, Prozorro, систем бюджетування та ІТ-систем Казначейства, та

(g) розробка і впровадження програм розбудови спроможностей для нової системи УПІ.

Реалізація зазначених заходів забезпечить створення ефективної та дієвої системи УПІ з кращим узгодженням розподілу ресурсів за стратегічними пріоритетами та загальним підвищенням ефективності публічних інвестицій.

Сфера результатів 2: управління державними фінансами на місцевому рівні

Програма підтримує зміцнення системи управління державними фінансами (УДФ) України на місцевому рівні через виконання таких заходів:

(a) посилення управління державним боргом з метою підвищення спроможності органів місцевого самоврядування ефективно управляти боргом та гарантіями;

(b) відновлення середньострокового бюджетування для підвищення спроможності органів місцевого самоврядування ефективно розподіляти ресурси;

(c) приведення бюджетів у відповідність до гендерних потреб через посилення гендерного аналізу бюджетних пропозицій на національному та місцевому рівнях;

(d) запровадження оцінки впливу на навколишнє середовище з урахуванням зміни клімату під час підготовки інвестиційних пропозицій на місцевому рівні;

(е) вдосконалення керівних принципів управління зобов'язаннями на місцевому рівні, середньострокового бюджетування, гендерного та кліматичного бюджетування;

(f) розвиток управління людськими ресурсами у сфері державних фінансів та управління боргом;

(g) підвищення прозорості, підзвітності та доступності у сфері управління державними фінансами шляхом відновлення та посилення розкриття документації щодо місцевих бюджетів; та

(h) розроблення технічних характеристик ІТ-систем для планування місцевих бюджетів.

Реалізація заходів Програми посилить спроможність органів місцевого самоврядування (далі – ОМС) до управління фінансами, забезпечить стале й ефективне використання ресурсів, а також сприятиме комплексному та інклюзивному плануванню місцевого розвитку, що забезпечить створення стійких, самодостатніх структур місцевого самоврядування, необхідних для довгострокового зростання.

Сфера результатів 3: фінанське управління на місцевому рівні

Заходи Програми спрямовано на створення сприятливого середовища з метою вдосконалення фінансового управління на місцевому рівні.

Протягом тривалого часу територіальні громади перебувають у різних соціально-економічних реаліях залежно, зокрема, і від географічного їх розташування: частину громад об'єктивно обмежено у своїх можливостях впливати на будь-які процеси соціального, економічного, демографічного та іншого, значимого для місцевого самоврядування, характеру; частина громад залишаються тимчасово окупованими.

За таких обставин, маючи правове регулювання, засноване на однакових підходах, щодо, зокрема, складу доходів загального фонду бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад, зберігаючи концептуальні аспекти самостійності, місцеві бюджети демонструють різні тенденції як в частині фінансового / фінансового ресурсного забезпечення в цілому, так і у вихідних базових показниках доходів і видатків місцевих бюджетів, зокрема за результатами виконання місцевих бюджетів протягом поточного та попередніх звітних періодів.

В умовах, що склалися, важливу роль відіграють міжбюджетні трансферти, що спрямовуються з державного бюджету місцевим бюджетам, і націлені на вирівнювання податкоспроможності бюджетів місцевого самоврядування та

стабілізацію фінансових ресурсів місцевих бюджетів, в тому числі місцевих податків, які відіграють ключову роль у фінансовій площині таких бюджетів.

Подальше вдосконалення механізмів надання / розподілу відповідних міжбюджетних трансфертів забезпечить підґрунтя певної / відносної стабільності місцевих бюджетів в їх дохідній частині, створить передумови для подальших пошуків шляхів ефективного фінансового управління.

Сфера результатів 4: адміністрування доходів

Програма забезпечить підтримку у впровадженні реформ, передбачених Національною стратегією доходів до 2030 року, з метою усунення неефективності податкового адміністрування та дотримання податкового законодавства. Заходами Програми передбачено:

(a) підвищення якості обслуговування платників податків шляхом опитування платників податків з метою отримання зворотного зв'язку для вдосконалення;

(b) посилення заходів із забезпечення доброчесності та боротьби з корупцією в ДПС шляхом оновлення плану заходів з виконання Антикорупційної програми Державної податкової служби на 2023-2025 роки;

(c) започаткування експериментального проєкту з впровадження підходу до системи управління податковими ризиками (комплаєнс-ризиками); та

(d) впровадження ІТ-рішення для обробки даних стандартного аудиторського файлу.

Заходи Програми забезпечать покращення операційної ефективності, підвищення прозорості, а також підвищення рівня задоволеності та довіри платників податків. Це сприятиме покращенню дотримання податкового законодавства завдяки підвищенню доброчесності та якості обслуговування платників податків.

Вся адміністративна підтримка з впровадження Програми забезпечується в межах проєкту Світового банку «Зміцнення спроможності Уряду щодо впровадження фінансової реформи» (Угода про грант № TF0C6689).

Період та обсяги фінансування Програми

Програма SURGE впроваджуватиметься до 31 березня 2027 року.

Загальна вартість Програми оцінюється у 2 736,78 млн дол. США.

Наразі загальний обсяг фінансування Програми на 2024-2027 роки з боку Світового банку становить 996,55 млн дол. США, з яких:

450 млн дол. США – кошти позики МБРР, у тому числі 50,0 млн дол. США для капіталізації відсотків у межах позики МБРР;

300 млн дол. США – кошти кредиту МАР, у тому числі 0,75 млн дол. США для початкової одноразової комісії в межах МАР;

246,55 млн дол. США – кошти позики МБРР, у тому числі 16,8 млн дол. США для капіталізації відсотків у межах позики МБРР.

Фінансування з державного бюджету в межах Програми становить 1 237,53 млн дол. США.

Поточний фінансовий дефіцит для фінансування Програми у 2025-2026 роках наразі становить 553,45 млн дол. США. Очікується, що його буде покрито за рахунок майбутніх внесків донорів у формі гарантій і кредитів.

Загальну структуру видатків Програми за напрямками (сферою результатів), програмами державних видатків та роках надано у додатку 2 до цього Посібника.

II. ІНДИКАТОРИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИПЛАТАМИ

У межах кожного напрямку (сфери результатів) Програми визначено по одному індикатору, пов'язаному з виплатами (далі – ІПВ) з відповідними РПВ, після досягнення яких Світовий банк здійснюватиме відповідні виплати з коштів позик та кредиту, які спрямовуватимуться до загального фонду державного бюджету.

У цілому Програмою визначено чотири ІПВ та сорок один (41) РПВ.

У межах виділених Світовим банком 996,55 млн дол. США фінансуватимуться 26 РПВ. Для інших 15 РПВ необхідно додаткове фінансування (далі – ДФ). У разі отримання такого ДФ ці 15 РПВ буде остаточно узгоджено.

Перелік ІПВ та усіх передбачених Програмою РПВ, як у межах поточного фінансування, так і можливого ДФ, із зазначенням очікуваного впливу, термінів досягнення та вартістю визначено в додатку 3 до цього Посібника.

РВП, відібрані для поточного фінансування, мають важливе значення для створення інституційної бази, необхідної для відновлення та відбудови України, задоволення як нагальних, так і довгострокових потреб. Зокрема, РПВ 1.1 та 1.2 впорядковують та уніфікують процедури державного інвестування та забезпечують їх відповідність національним і кліматичним пріоритетам, а РПВ 1.3 покращує процес підготовки комплексних інвестиційних проєктів. РПВ 1.4 та 1.5 покращують підзвітність, прозорість та інтеграцію гендерних і кліматичних аспектів. РПВ 2.1-2.3 зміцнюють місцеве фіскальне управління і покращують процес управління місцевими бюджетами та прозорість. РПВ 3.1 та 3.2 зосереджено на виділенні грантів на кліматично стійке відновлення, а РПВ 4.1 та 4.2 підвищують ефективність і доброчесність процесу податкового адміністрування, що є критично важливим фактором для забезпечення сталого фіскального управління.

Детальний перелік усіх РПВ із зазначенням джерела фінансування та очікуваного терміну досягнення визначено в додатку 4 до цього Посібника.

За період з дати перегляду Концепції Програми та дати підписання Угоди про позику та Угоди про фінансування між Україною, МБРР та МАР відповідно Мінфін спільно з партнерами – виконавцями Програми досягнув сім РПВ, які визначено як «попередні результати». Попередні результати підтримують фундаментальні інституційні реформи, які є критично важливими для своєчасної реалізації Програми.

У рамках Угоди про позику (Додаткове фінансування) між Україною та МБРР один РПВ визначено як «попередній результат».

Попередні результати з визначеним обсягом фінансування надано у додатку 5 до цього Посібника.

Опис процедури верифікації досягнутих РПВ та надання їх Світовому банку на погодження надано в розділі «Верифікація досягнутих РПВ», опис процедури отримання коштів позик / кредиту Світового банку за досягнуті РПВ – у підрозділі «Виплати в рамках Програми» розділу «Організація фінансового менеджменту Програми».

ІІІ. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ

Організаційні механізми

Впровадження Програми здійснює Мінфін як головний виконавець та координатор Програми спільно з Мінекономіки, Мінрозвитку та ДПС.

З метою зміцнення інституційної спроможності у реалізації Програми Мінфін створює ГВП, що функціонуватиме протягом всього терміну дії Програми. Для зміцнення координації, якості та своєчасності виконання заходів Програми створюється Керівний комітет у складі з представників Мінфіну, Мінекономіки, Мінрозвитку та інших ключових державних органів, що беруть участь у впровадженні Програми.

Угодою про позику, Угодою про фінансування та Угодою про позику (Додаткове фінансування) також визначено такі додаткові організаційні механізми впровадження Програми:

План заходів Програми (далі – ПЗП)

ПЗП розробили й погодили Світовий банк та українська сторона на етапі підготовки Програми. ПЗП включено до Документа з оцінки Програми Світового банку та Документа з оцінки Програми щодо додаткового фінансування.

Під час впровадження Програми Мінфін як представник Позичальника з боку України має:

(і) забезпечити виконання передбачених ПЗП заходів відповідно до визначених термінів та у прийнятний для Банку спосіб;

(іі) за винятком випадків, погоджених Банком в письмовій формі, Мінфін не має права переуступати, змінювати, розривати, відмовлятися від виконання або дозволяти будь-кому переуступати, змінювати, розривати або скасовувати, чи відмовлятися від виконання будь-якого зобов'язання та/або обов'язків, викладених у ПЗП або будь-якому його положенні; та

(ііі) забезпечити дотримання належної політики та процедур, що дають йому змогу здійснювати моніторинг та оцінку своїх зобов'язань / відповідальності за ПЗП у спосіб та по суті, що є прийнятними для Банку.

ПЗП з термінами виконання та відповідальними надано в додатку 6 до цього Посібника.

Агент з верифікації

Мінфін як головний виконавець Програми для забезпечення незалежної перевірки даних та доказів, що підтверджують досягнення РПВ, що вимагається процедурами Світового банку, має:

- i) залучити на договірній основі незалежного агента (або агенцій) з верифікації (НАВ), що має досвід та кваліфікацію у відповідних сферах Програми та відповідно до погодженого зі Світовим банком ТЗ, та
- ii) забезпечити, що НАВ: (i) здійснює перевірку доказів з досягнення РПВ відповідно до визначеного та погодженого зі Світовим банком Протоколу верифікації; та (ii) подає Мінфіну і Банку відповідні звіти з верифікації вчасно, у формі та за змістом, що задовольняють Банк.

Діловодство та кореспонденція

Діловодство та кореспонденція в межах Програми здійснюється відповідно з вимогами національного законодавства, затверджених внутрішніх процедур, та положеннями ОПП.

Офіційною мовою кореспонденції в межах Програми є: i) українська, на національному рівні, та ii) англійська як офіційна мова кореспонденції зі Світовим банком.

Всю офіційну кореспонденцію надсилають Координатор Програми чи Керівник ГВП, або уповноважені ними особами. Інформація щодо Програми на будь-який запит до Мінфіну надається за погодженням / підписом Координатора Програми.

Кореспонденція від Світового банку подаватиметься у двох основних форматах, що мають однакову юридичну силу: листи на бланку Світового банку за підписом його відповідальних осіб (офіційні листи керівництву) та електронні листи-повідомлення з електронних адрес відповідальних працівників Світового банку (з приводу оперативних питань впровадження).

Офіційну кореспонденцію щодо Програми реєструє Мінфін відповідно до правил внутрішнього документообігу. Мінфін застосовує у роботі систему електронного документообігу «АСКОД» (далі – СЕД «АСКОД»), до якої мають доступ співробітники Мінфіну. Документи та кореспонденція щодо Програми, що направляються до ЦОВВ, Офісу Президента України, КМУ, завантажуються в СЕД «АСКОД» Сектором з питань управління публічними інвестиціями. У разі необхідності для потреб Програми Мінфін розгляне можливість надання доступу до СЕД «АСКОД» окремим членам ГВП з урахуванням наказу Мінфіну від 15.08.2023 № 442 «Про затвердження базових принципів функціонування та політики безпеки інформаційно-комунікаційної системи Міністерства фінансів України».

Копії вхідної кореспонденції стосовно Програми надає відповідальний виконавець Мінфіну до ГВП впродовж п'яти робочих днів з моменту її реєстрації у Мінфіні. Всю вхідну і вихідну кореспонденцію за Програмою, що надходить до ГВП у письмовому та електронному вигляді, реєструє адміністративний менеджер ГВП, або інший уповноважений консультант ГВП у Журналі реєстрації. Кореспонденція щодо Програми, отримана лише ГВП, передається для подальшої реєстрації та відома до відповідних адресатів (Мінфіну та партнерам – виконавцям Програми).

Вимоги до електронної кореспонденції:

- якщо офіційна електронна кореспонденція щодо Програми надсилається не з електронної адреси Координатора Програми чи Керівника ГВП, у цьому випадку електронні адреси останніх мають бути зазначені у копії відповідного повідомлення;

- відповіді на отримані повідомлення мають надсилатись відповідному адресату з копією усіх осіб, які були зазначені у вхідному повідомленні, з доданням осіб, дотичних до теми повідомлення;

- кожне електронне повідомлення у кореспонденції зі Світовим банком має містити тему повідомлення у такому форматі: для кореспонденції із загальних питань – SURGE: <Area of issue>:<Issue>; для кореспонденції з питань досягнення РПВ – SURGE: Area <#>: <DLR #>:<Issue>.

Зберігання Програмної документації:

копії усіх основних документів мають зберігатись у паперовому та електронному вигляді у відповідних фізичних та е-папках, що мають посилання на назву Програми. Програмна документація в папках класифікується за сферами результатів / заходами / результатами / операціями;

оригінали документів Програми зберігаються у Секторі з питань управління публічними інвестиціями;

партнери-виконавці передають Мінфіну копії документів, пов'язаних з виконанням Програми, оригінали яких мають зберігатись у них. Копії усіх документів, пов'язаних з виконанням Програми, знаходяться в ГВП;

доступ до документів Програми особам, які не залучені до впровадження або управління Програмою, дозволяється за погодженням з Координатором Програми;

після завершення Програми вся відповідна документація здається до архіву Мінфіну;

термін зберігання документації відповідно до положень розділу 5.07 Загальних умов МБРР/МАР стосовно ПФЗР становить не менш ніж один з наступних термінів, що настає пізніше: (i) один (1) рік після отримання Банком перевіреної аудитором фінансової звітності, що охоплює період, коли було здійснено останнє зняття коштів позик / кредиту, та ii) два (2) роки після

дати закриття Програми. Термін зберігання документації відповідно до українського законодавства – постійно.

Мінфін має забезпечити можливість представникам Банку здійснити перевірку документації за Програмою у разі такого запиту Банку.

Інституційні механізми

Основні інституції, залучені до виконання Програми:

- Міністерство фінансів України (Мінфін);
- Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України (Мінекономіки);
- Міністерство розвитку громад та територій України (Мінрозвитку);
- Державна податкова служба України (ДПС);
- Державна казначейська служба України (Казначейство);
- Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України (Агентство відновлення);
- Органи місцевого самоврядування (ОМС);
- Незалежний агент з верифікації (НАВ);
- Рахункова палата (РП)/ незалежна аудиторська компанія;
- Світовий банк.

Роль та функції відповідальних інституцій деталізовані нижче.

Головний виконавець Програми

Мінфін є головним виконавцем Програми, який несе загальну відповідальність за реалізацію Програми відповідно до вимог фінансових угод зі Світовим банком та національним законодавством.

Мінфін забезпечує: i) виконання Програми з урахуванням Плану заходів Програми з дотриманням строків їх реалізації, ii) координацію діяльності всіх інституцій, залучених до виконання Програми; iii) вирішення проблем, що виникають під час впровадження Програми; iv) моніторинг та звітування про виконання Програми і досягнення її цілей та результатів; v) досягнення індикаторів та показників, пов'язаних з виплатами (ІПВ / РПВ), та показників Матриці результатів Програми, визначених фінансовими угодами зі Світовим банком, включно зі збором доказів щодо досягнення, організацією їх верифікації та наданням звітів з верифікації Світовому банку; vi) запровадження відповідних фідучіарних процедур для фінансування ПФЗР, узгоджені зі Світовим банком; vii) підготовку платіжних документів / інструкцій для виплати коштів Програми Світовим банком за досягнуті РПВ та ІПВ;

viii) передбачення коштів у державному бюджеті на відповідний рік для забезпечення виконання заходів, спрямованих на досягнення РПВ з урахуванням трансфертів місцевим органам влади та їхні видатки;
 ix) організацію внутрішнього та зовнішнього аудиту.

З метою реалізації Програми Мінфін і) призначає Координатора Програми та визначає департаменти, які відповідатимуть за управління Програмою та впровадження її заходів, ii) створює ГВП, яка надаватиме адміністративну підтримку в реалізації Програми, iii) забезпечує діяльність Керівного комітету Програми, iv) розробляє процедурні документи, які вимагаються правилами та процедурами Світового банку, v) укладає контракт з НАВ для забезпечення верифікації досягнення РПВ та ІПВ.

Партнери – виконавці Програми

Мінекономіки, Мінрозвитку та ДПС є партнерами Мінфіну у виконанні Програми у певних сферах. Мінекономіки відповідає за виконання реформ та заходів Програми у сфері УПІ та закупівлями, Мінрозвитку спільно з підпорядкованим йому Агентством з відновлення – у сфері УПІ та управлінні державними фінансами на місцевому рівні, ДПС, зокрема, є відповідальним за дотримання вимог в адмініструванні доходів.

Партнери – виконавці Програми відповідатимуть за:

- проведення реформ і заходів, необхідних для досягнення результатів у сферах своєї компетенції;
- визначення та управління технічною допомогою, необхідною для підтримки реалізації Програми;
- надання доказової документації та сприяння проведенню консультацій для підтвердження досягнення відповідних РПВ та ІПВ Програми;
- звітування про прогрес у впровадженні заходів Програми та відповідних реформ, що підтримуються Програмою;
- надання Мінфіну як головному виконавцю Програми довідкової, звітної, фінансової інформації для потреб впровадження, моніторингу та звітування щодо Програми;
- підтримання відповідних фідучіарних процедур і правил для фінансування ПФЗР, погоджених з Банком;
- організацію внутрішнього і зовнішнього аудиту.

Заступники міністрів Мінекономіки та Мінрозвитку, включені до складу Міжвідомчої робочої групи з питань реформування системи УПІ, виступатимуть координаторами від своїх установ для цілей Програми.

Мінекономіки та Мінрозвитку призначають своїх уповноважених представників на рівні директорів / заступників директорів департаментів, які братимуть безпосередню участь у впровадженні відповідних заходів Програми, моніторингу та звітуванні щодо їх виконання.

Інші державні органи, залучені до виконання заходів Програми

Державна податкова служба України (ДПС) бере участь у реалізації заходів Програми у сфері адміністрування доходів та досягненні її результатів. ДПС виконує заходи Програми у координації з Мінфіном, готує та надає Мінфіну звітну інформацію про стан виконання заходів Програми, досягнення ІПВ / РПВ з наданням підтвердних документів.

Державна казначейська служба України (Казначейство) бере участь у реалізації заходів Програми у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів та бухгалтерського обліку, виконання бюджетів відповідно до законодавства. Казначейство виконує заходи Програми щодо координації з Мінфіном, надає інформацію Мінфіну для подальшого звітування за Програмою.

Координатор Програми

Координаторами Програми з боку Мінфіну були визначені: перший заступник Міністра фінансів України (наказ Мінфіну від 26.09.2024 № 468) та заступник Міністра фінансів України (наказ Мінфіну від 08.08.2025 № 401).

Координатор Програми забезпечує загальне керівництво впровадженням Програми, досягнення її результатів та своєчасне звітування. Зокрема, Координатор Програми і) здійснює загальне управління Програмою відповідно до фінансових угод та інших Програмних документів; ii) забезпечує організацію, нагляд і контроль за реалізацією заходів Програми, досягнення її цілей та результатів; iii) виступає основною контактною особою з питань Програми партнерів з впровадження, Світового банку та інших зацікавлених сторін; iv) координує діяльність партнерів-виконавців з впровадження у реалізації заходів Програми, v) приймає необхідні управлінські рішення щодо питань реалізації заходів Програми, vi) спрямовує діяльність ГВП, vii) затверджує планові та звітні документи з впровадження Програми, підписує юридичні, фінансові документи, пов'язані з виконанням Програми; ix) забезпечує своєчасне надання Світовому банку та відповідним національним установам звітів з: а) верифікації досягнутих результатів, пов'язаних з виплатами; б) поточного та заключного моніторингу впровадження Програми;

х) несе персональну відповідальність за реалізацію Програми та забезпечує виконання умов фінансових угод.

Координатор також виконує функції Голови Керівного комітету.

Адміністративну підтримку роботі Координатора Програми надає ГВП, яка працює під його безпосереднім керівництвом.

У разі відсутності Координатора Програми функції Координатора виконує особа, якій за наказом Мінфіну передано відповідні управлінські повноваження Мінфіну.

Координатор Програми під час виконання своїх функцій має право залучати співробітників з усіх відповідних структурних підрозділів Мінфіну, його підпорядкованих установ або партнерів з виконання Програми.

Органи управління Програмою

• Керівний комітет

З метою забезпечення міжвідомчої координації високого рівня, стратегічного нагляду за ходом реалізації Програми та її окремих заходів при Мінфіні створено Керівний комітет Програми. Керівний комітет Програми є єдиним для Програми SURGE і для проєкту «Зміцнення спроможності Уряду щодо впровадження фіскальної реформи».

Керівний комітет забезпечить координацію робіт з реалізації заходів Програми залученими міністерствами, ЦОВВ та ОМС. Керівний комітет буде взаємодіяти з Міжвідомчою робочою групою з питань реформування системи управління публічними інвестиціями, створеною Мінфіном для управління програмою реформ на технічному рівні, яка керує впровадженням Дорожньої карти УПП, та Стратегічною інвестиційною радою, як органу прийняття рішень на політичному рівні, що здійснюватиме нагляд за функціонуванням системи УПП.

Відповідно до положень Угоди про позику, Угоди про фінансування та Угоди про позику (Додаткове фінансування) Керівний комітет очолює представник Мінфіну.

До складу Керівного комітету входять представники партнерів – виконавців Програми – Мінекономіки, Мінрозвитку, ДПС на рівні заступників відповідних ЦОВВ / керівників структурних підрозділів. Також на засідання Керівного комітету можуть запрошуватись представники інших зацікавлених ЦОВВ

та Керівники Програми з боку Світового банку. ГВП, створена при Мінфіні, виконуватиме функції Секретаріату Керівного комітету.

Керівний комітет в межах своїх повноважень відповідно до Положення, затвердженого наказом Мінфіну від 26.05.2025 № 276:

- визначає загальну політику та надає стратегічні настанови щодо реалізації Програми;

- забезпечує координацію робіт з реалізації заходів Програми та Проєкту залученими міністерствами, центральними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

- здійснює контроль за виконанням заходів Програми та Проєкту відповідно до Планів заходів та досягненням результатів Програми та Проєкту;

- визначає проблемні питання впровадження та заходи, необхідні для їх вирішення;

визначає скоординовані кроки для забезпечення своєчасної реалізації запланованих заходів Програми та Проєкту та досягнення поставлених завдань.

Керівний комітет проводитиме засідання не рідше ніж щокварталу. У разі потреби Голова Керівного комітету скликатиме позачергові засідання. Мінфін через Секретаріат Керівного комітету і) повідомлятиме членів Керівного комітету про проведення чергового засідання не менш ніж за 5 робочих днів з наданням проєкту порядку денного засідання; ii) готуватиме інформаційні документи до засідань; та iii) готуватиме та надаватиме членам Керівного комітету затверджені його Головою протоколи засідань протягом 5 робочих днів після засідання. Протокол включатиме стислий опис питань, що обговорювалися, та узгоджені рішення.

Відповідальні структурні підрозділи Мінфіну, партнерів – виконавців Програми та інших зацікавлених сторін

Мінфін, партнери – виконавці Програми та інші залучені до виконання заходів Програми органи призначають відповідальні структурні підрозділи, що забезпечуватимуть оперативне виконання Програми (далі – відповідальні структурні підрозділи).

Відповідальні структурні підрозділи Мінфіну

Згідно з наказом Мінфіну від 05 лютого 2025 року № 69 «Про організацію роботи з реалізації системного проєкту «Програма «Підтримка відбудови шляхом розумного фіскального управління» та інвестиційного проєкту «Зміцнення спроможності Уряду щодо впровадження фіскальної реформи» Мінфін визначив відповідальні самостійні структурні підрозділи, які

забезпечують виконання завдань та заходів Програми та/або координують виконання партнерами – виконавцями заходів Програми.

Керівники самостійних структурних підрозділів Мінфіну, відповідальних за реалізацію Програми, за консультативної підтримки або спільно з ГВП забезпечують відповідно до сфери компетенції:

підготовку передбаченої Програмою звітності;

розгляд запитів ЦОВВ, Світового банку, громадян та інших зацікавлених сторін Програми щодо питань, пов'язаних із завданнями та заходами Програми, та підготовку відповідної інформації;

підготовку пропозицій і розрахунків до бюджетного запиту до проєкту державного бюджету на відповідний рік;

організацію проведення навчання;

зберігання, архівування документації Програми відповідно до законодавства;

виконання інших завдань, визначених Угодою про фінансування, Угодою про позику, Угодою про позику (Додаткове фінансування) та національним законодавством.

Сектор з питань управління публічними інвестиціями за підтримки ГВП забезпечує і) загальну координацію роботи залучених структурних підрозділів Мінфіну, партнерів – виконавців Програми та інших зацікавлених органів, що належать до сфери управління Мінфіну, ii) виконання Програми та досягнення її результатів.

Інші відповідальні структурні підрозділи Мінфіну, які забезпечують виконання Програми та досягнення її результатів або беруть участь в управлінні / координації виконання заходів Програми:

	Сфера результатів Програми	Структурний підрозділ Мінфіну	Роль та функції структурних підрозділів
	Управління публічними інвестиціями (підпункти «а» – «е», «g»)	Сектор з питань управління публічними інвестиціями	Досягнення результатів (ІПВ 1/ РПВ 1.1 - 1.4, 1.6 (ii)); верифікація РПВ, зокрема через незалежного агента з верифікації; моніторинг впровадження Програми, підготовка звіту про хід реалізації Програми відповідно до вимог / структури результатів, підготовка іншої звітності в межах компетенції
	Управління	Департамент з питань	Досягнення результатів (ІПВ

	публічними інвестиціями (підпункт «f»)	цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації	1/ РПВ 1.5); верифікація РПВ через незалежного агента з верифікації; звітування про хід реалізації Програми відповідно до вимог / структури результатів, підготовка іншої звітності в межах компетенції
	Управління державними фінансами на місцевому рівні (підпункти «а» – «g»)	Департамент політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів	Досягнення результатів: (ІПВ 2/ РПВ 2.1 (ii) - 2.3, 2.4 (i)); координація з відповідними регіональними органами влади, громадами; верифікація РПВ, зокрема через незалежного агента з верифікації; звітування про хід реалізації Програми відповідно до вимог / структури результатів, підготовка іншої звітності в межах компетенції
	Управління державними фінансами на місцевому рівні (підпункт «h»)	Департамент з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації	Досягнення РПВ, спрямованих на розробку технічних характеристик ІТ-систем для планування місцевих бюджетів (зокрема в частині оновлення інформаційної системи управління місцевими фінансами (LOGICA))
	Фіскальне управління на місцевому рівні	Департамент політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів	Досягнення результатів (ІПВ 3/ РПВ 3.1 та 3.2 (відповідно до Угоди про фінансування та Угоди про позику (Додаткове фінансування); координація з відповідними регіональними органами влади, громадами;

			верифікація РПВ, зокрема через незалежного агента з верифікації; звітування про хід реалізації Програми відповідно до вимог / структури результатів, підготовка іншої звітності в межах компетенції
Адміністрування доходів (підпункти «а» – «с»)	Департамент забезпечення координаційно-моніторингової роботи; Відділ з питань запобігання та виявлення корупції	Координація виконання ДПС досягнення результатів (ІПВ 4 / РПВ 4.1 та 4.2); сприяння верифікації РПВ, зокрема через незалежного агента з верифікації; моніторинг звітування про хід реалізації Програми відповідно до вимог / структури результатів, підготовка іншої звітності в межах компетенції	
Адміністрування доходів (підпункт «d»)	Департамент податкової політики Департамент з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації	Координація виконання / досягнення ДПС РПВ, спрямованих на впровадження ІТ-рішення для обробки даних стандартного аудиторського файлу (зокрема в частині завершення ДПС встановлення ІТ-системи, яка відповідає специфікаціям для обробки облікових даних між платниками податків та ДПС з використанням стандартного аудиторського файлу (SAF-T UA)	
Управління Програмою			
Фінансовий менеджмент	Сектор з питань управління публічними інвестиціями	підтримка фінансового менеджменту; підготовка фінансових звітів	

			та організація аудитів; підготовка та оброблення платежів
--	--	--	---

Відповідальні структурні підрозділи Мінекономіки:

	Сфера результатів Програми	Структурний підрозділ Мінекономіки	Роль та функції структурних підрозділів
	Управління публічними інвестиціями	Управління публічних інвестицій	Досягнення результатів (ІПВ 1/РПВ 1.1 (ii), РПВ 1.4 (i), 1.6 (i), 1.6 (ii) та РПВ 2.3

Відповідальні структурні підрозділи Мінрозвитку:

		Структурний підрозділ Мінрозвитку	Роль та функції структурних підрозділів
Сфера результатів Програми			
	Управління публічними інвестиціями	Департамент інвестиційної політики; Департамент впровадження пріоритетних проектів регіонального розвитку та критичної інфраструктури; Департамент просторового планування територій та архітектури; Департамент регіональної політики та реінтеграції територій	Досягнення результатів (ІПВ 1/ РПВ 1.5, ІПВ 2/2.1 (i) верифікація РПВ через незалежного агента з верифікації; звітування про хід реалізації Програми відповідно до вимог / структури результатів, підготовка іншої звітності в межах компетенції

Відповідальні структурні підрозділи ДПС:

	Сфера результатів Програми	Структурний підрозділ ДПС	Роль та функції структурних підрозділів
	Адміністрування доходів (ІТ-рішення для	Департамент інформаційних технологій,	Досягнення результатів ІПВ 4/РПВ 4.3. Впровадження ІТ-рішень;

обробки даних стандартного аудиторського файлу (SAF-T UA)	Департамент податкового аудиту	проведення контрольних перевірок
Система управління податковими ризиками (комплаєнс-ризиками)	Департамент економічного аналізу	Досягнення результатів ІПВ 4/РПВ 4.1 та РПВ 4.5. Використання методології управління комплаєнс-ризиками
Антикорупційний план	Департамент з питань запобігання та виявлення корупції	Досягнення результатів ІПВ 4 / РПВ 4.2. Оприлюднення річних результатів та оновленого Плану заходів Антикорупційної програми ДПС

Керівники структурних підрозділів Мінфіну, відповідальних за виконання Програми, за консультативної підтримки або через ГВП забезпечують:

- виконання заходів Програми відповідно до сфери своєї компетенції;
- координацію робіт у своїх структурних підрозділах та з відповідними ОМС;
- планування (організаційне та бюджетне) відповідних заходів Програми;
- досягнення відповідних РПВ, ІПВ та показників Матриці результатів Програми;
- підготовку документів, що підтверджують досягнення відповідних РПВ та ІПВ;
- моніторинг і звітування щодо прогресу у впровадженні заходів Програми та реформ, що належать до сфери їх компетенції;
- дотримання відповідних вимог екологічних і соціальних стандартів під час виконання Програми;
- функціонування механізму розгляду скарг;
- підготовку відповідних нормативно-правових актів (рішень, наказів тощо), необхідних для виконання Програми;
- підготовку звітності відповідно до своєї компетенції;

- виконання інших завдань у сфері своєї компетенції з виконання Програми відповідно до вимог фінансових угод зі Світовим банком та національним законодавством.

Органи місцевого самоврядування / громади

ОМС отримують базову та додаткову дотації, а також субвенції для виконання своїх функцій.

Забезпечують виконання заходів, спрямованих на досягнення цілей та результатів Програми.

Група впровадження Програми (ГВП)

Мінфін в межах проєкту «Зміцнення спроможності Уряду щодо впровадження фіскальної реформи» (далі – Проєкт) (Угода про грант № TF0C6689) створює Групу впровадження Проєкту (ГВП), яка забезпечує адміністративну підтримку реалізації і Проєкту, і Програми SURGE. Для цілей Програми, ця група називається «Група впровадження (виконання) Програми», відповідно до умов Угоди про позику, Угоди про фінансування та Угоди про позику (Додаткове фінансування).

ГВП забезпечує щоденне управління реалізацією Програми відповідно до правил і процедур Світового банку та відповідно до чинного законодавства України.

Основні завдання ГВП з підтримки впровадження Програми, зокрема, включають:

- надання консультативної, технічної та практичної підтримки Мінфіну та партнерам-виконавцям в управлінні та впровадженні заходів Програми;
- здійснення нагляду за дотриманням правил та процедур Світового банку обов'язкових під час виконання Програми відповідно до фінансових угод;
- надання підтримки у реалізації ПЗП;
- надання підтримки моніторингу та оцінювання прогресу у впровадженні Програми та досягненні її результатів, зокрема проведення збору та аналізу відповідної інформації;
- організацію незалежної верифікації досягнення ІПВ / РПВ, що, зокрема, передбачає: i) залучення незалежного індивідуального експерта з верифікації / незалежної агенції з верифікації в межах Проєкту; ii) надання підтримки Мінфіну у зборі доказів досягнення відповідних ІПВ / РПВ; iii) організація необхідних для потреб незалежної верифікації консультацій з державними посадовими особами відповідних відомств;
- надання підтримки Мінфіну у фінансовому управлінні Програмою;

- підготовку планів, процедур, звітів, аналітичної інформації та інших документів, необхідних для реалізації та звітування щодо Програми;
- забезпечення функцій Секретаріату Керівного комітету;
- надання підтримки Мінфіну у веденні внутрішньої та зовнішньої кореспонденції щодо Програми;
- організацію заходів із зацікавленими сторонами тощо;
- виконання інших завдань з реалізації Програми, які потребуватиме Мінфін під час реалізації Програми.

ГВП очолюватиме Керівник ГВП, який відповідатиме за організацію роботи ГВП та звітуватиме Координатору Програми.

До складу ГВП входять індивідуальні консультанти, які надаватимуть повний спектр адміністративних і технічних послуг, необхідних для забезпечення управління Програмою та досягнення її результатів.

Склад ГВП формуватиметься відповідно до потреб Програми і Проєкту та включатиме, зокрема, принаймні наступних консультантів:

- Керівник ГВП;
- консультант з закупівель;
- консультант з фінансового менеджменту;
- консультант з фінансового менеджменту та бухгалтерського обліку;
- консультант(и) з незалежної верифікації;
- консультант з екологічних та соціальних питань;
- консультант з моніторингу та оцінки;
- адміністративний менеджер;
- перекладач;
- технічні спеціалісти за сферами результатів Програми (консультанти-спеціалісти з УПП, УДФ, адміністрування доходів тощо).

Склад ГВП може змінюватися за погодженням зі Світовим банком без потреби внесення змін до ОПП.

Мінфін здійснює відбір консультантів до ГВП на основі погоджених зі Світовим банком ТЗ відповідно до процедур закупівель Світового банку в рамках Проєкту. З кожним консультантом Мінфін укладає окремий договір, який фінансується з коштів Угоди про грант № TF0C6689.

Світовий банк

Світовий банк через свою команду, що відповідає за впровадження Програми, здійснюватиме нагляд за впровадженням і надаватиме консультативну підтримку з питань реалізації Мінфіну та іншим партнерам з впровадження протягом усього терміну дії Програми.

Нагляд виконання Програми з боку Банку здійснюватиметься, зокрема, шляхом і) постійної комунікації на рівні партнерів – виконавців Програми, у тому числі ГВП, ii) щомісячних віртуальних зустрічей, та iii) щоквартальних наглядових візитів до України. Команда Банку за результатами щомісячних зустрічей готуватиме протоколи, а за результатами наглядових візитів – пам'ятні записки, що відображатимуть ключові аспекти стану реалізації, рекомендації, та узгоджені заходи, які надсилатимуться Мінфіну та партнерам з впровадження для виконання.

Команда експертів Банку надаватиме технічну допомогу Мінфіну, Мінекономіки, Мінрозвитку та ДПС для досягнення результатів Програми, зокрема в частині розбудови інституційної спроможності для покращення УПІ, УДФ та адміністрування податків. Також надаватимуться рекомендації щодо фідучіарних та екологічних аспектів реалізації Програми.

Команда Банку проведе середньостроковий огляд (Mid-Term Review) Програми через рік після початку реалізації, якщо не буде визначено інше, для оцінки прогресу, існуючих викликів, та визначення потреби у коригуючих заходах. За результатами середньострокового огляду, або якщо потрібно у будь-який період під час реалізації Програми, за згодою Банку та Уряду, може бути проведено реструктуризацію для зміцнення впливу Програми, внесення змін до ІПВ, покращення реалізації, усунення ризиків та проблем, що виникли під час реалізації, належного використання невикористаних коштів, зміни дати закриття або вирішення інших викликів, пов'язаних зі змінами в обставинах.

IV. ВЕРИФІКАЦІЯ ДОСЯГНУТИХ РПВ

Виплата коштів позик та кредиту за Програмою здійснюється на основі досягнення визначених Програмою індикаторів і результатів, пов'язаних з виплатами (ІПВ та РПВ відповідно).

Досягнення ІПВ/РПВ визначатиметься шляхом проведення незалежної оцінки підготовлених Мінфіном доказів досягнення.

Незалежний агент з верифікації (НАВ)

Оцінка досягнення ІПВ / РПВ здійснюватиметься і) НЕВ для верифікації попередньо досягнутих результатів, та/або ii) НАВ – для решти РПВ, та/або як про це зазначено в Документі з оцінки Програми щодо додаткового фінансування.

НЕВ залучатиметься для перевірки тих РПВ, що потребують обмежених обсяг документів та консультацій, та вимагають вузького діапазону технічних навичок. Відбір НЕВ здійснюватиметься за процедурою прямого відбору, погодженою з Банком. НАВ проводитиме верифікацію досягнення РПВ, які передбачають наявність великої кількості документів, доказів з різних джерел та вимагають ширшого спектру технічних навичок.

Мінфін за підтримки ГВП в межах Проєкту (Угода про грант № TF0C6689) здійснить відбір та укладе договори з НЕВ та НАВ. Відбір НЕВ та НАВ, які повинні мати досвід та кваліфікацію у відповідних сферах, здійснюватиметься на основі ТЗ, погодженого зі Світовим банком. Відбір НЕВ здійснюється після набрання чинності Угоди про грант № TF0C6689.

НЕВ / НАВ тісно співпрацюватимуть з ГВП, Сектором з питань управління публічними інвестиціями та партнерами-виконавцями Програми під час проведення верифікації та отримання необхідних доказів.

Мінфін через ГВП забезпечить і) своєчасне надання усіх доказів для перевірки НЕВ / НАВ відповідно до Протоколу верифікації і ii) доступ до основних даних, проведення необхідних перевірок на місці та консультацій.

Процедура верифікації

Сектор з питань управління публічними інвестиціями через ГВП проводитиме внутрішній моніторинг прогресу у досягненні ІПВ / РПВ та здійснюватиме збір відповідних доказів для їх подальшої верифікації.

Збір доказів щодо досягнення ІПВ / РПВ та їх незалежна перевірка здійснюватиметься відповідно до Протоколу верифікації ІПВ та РПВ (далі – Протокол верифікації), наданого в додатку 9 до цього Посібника.

ГВП відповідатиме за збір доказів щодо досягнення РПВ. З цією метою ГВП контактуватиме з відповідними структурними підрозділами Мінфіну та партнерів – виконавців Програми (Мінекономіки, Мінрозвитку та ДПС) та іншими відповідними установами, визначеними як джерела інформації у Протоколі верифікації.

Зібрані ГВП докази щодо досягнення відповідних РПВ передаються НЕВ / НАВ для проведення верифікації згідно з Протоколом верифікації стосовно певного РПВ.

НЕВ / НАВ здійснюватимуть перевірку досягнення РПВ шляхом аналізу отриманих від ГВП Мінфіну доказів, офіційних даних та звітів, доповнених свідченнями третіх сторін, наприклад, результатами опитувань.

За результатами проведеної верифікації НЕВ / НАВ готують та надають Мінфіну звіт з верифікації відповідного РПВ, що відображає результати перевірки з відповідними доказами і включає рекомендацію щодо здійснення подальшої виплати відповідних коштів позик / кредиту. НЕВ / НАВ готують звіти з верифікації за формою та змістом, що задовольняють Банк. ГВП завчасно забезпечить погодження зі Світовим банком формату та деталізації звітів з верифікації для відповідних РПВ. Мінфін через Сектор з питань управління публічними інвестиціями у співпраці з відповідальними структурними підрозділами Мінфіну та за підтримки ГВП переглядає отриманий звіт з верифікації і письмово інформує НЕВ / НАВ щодо коментарів або згоди на надання звіту до Банку. Мінфін надсилає погоджений Координатором Програми звіт з верифікації до Банку.

Світовий банк після перегляду звіту письмово інформує Мінфін або i) щодо прийняття наданих доказів досягнення РПВ через надання Листа-підтвердження досягнення результатів (Confirmation of Results Achievement Letter/ACL) із зазначенням дозволеної до виплати суми, або ii) щодо необхідності надання додаткових доказів.

Мінфін після отримання від Банку ACL готує та надсилає заявку на виплату на визначену у ACL суму.

V. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПРОГРАМИ

У цьому розділі надано опис організації управління фінансами Програми з урахуванням інформації про відповідальних виконавців, бюджетування, напрями та методи використання коштів, облік, аудит та звітність.

Відповідальні виконавці

Сектор з питань управління публічними інвестиціями відповідатиме за управління фінансами під час реалізації Програми.

Консультаційну та технічну підтримку Сектору з питань управління публічними інвестиціями в управлінні фінансами Програми надаватиме ГВП і, зокрема, її консультант з фінансового менеджменту, який має досвід з фінансового управління проєктами, що фінансуються Світовим банком чи іншими міжнародними організаціями та консультант з фінансового менеджменту і бухгалтерського обліку.

Управління фінансами Програми, зокрема, включає: складання щорічного бюджету Програми; оформлення карток зі зразками підписів уповноважених осіб, що мають право підпису заявок на зняття коштів позик та кредиту та їх направлення до Банку; підготовку заявок на зняття коштів позик та кредиту; ведення обліку руху коштів Програми; підготовку фінансової звітності відповідно до вимог Світового банку та в установленому законодавством України порядку; забезпечення проведення аудиту щорічної фінансової звітності, а також зберігання, систематизацію та архівування фінансової документації за Програмою.

Казначейство забезпечуватиме зарахування коштів позик та кредиту до загального фонду Державного бюджету України та надання Мінфіну необхідної інформації для подальшого звітування щодо надходження коштів Програми.

Сектор з питань управління публічними інвестиціями також співпрацюватиме з Департаментом політики міжбюджетних відносин та місцевих бюджетів, Департаментом з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації, Департаментом забезпечення координаційно-моніторингової роботи, Департаментом податкової політики, Управлінням фіскальних ризиків, Відділом з питань запобігання та виявлення корупції Мінфіну, а також Мінекономіки, Мінрозвитку, ДПС та Агентством відновлення.

Загальна структура видатків Програми

Загальний обсяг видатків Програми на 2024-2026 роки оцінюється у 2 787,53 млн дол. США, з яких фінансування Світового банку становить 996,55 млн дол. США, фінансування з боку Уряду – 1 237,53 млн дол. США, дефіцит фінансування – 553,45 млн дол. США, який може буде профінансовано за рахунок майбутніх донорських внесків у вигляді гарантій і грантів.

Бюджетування коштів Програми

Програма фінансуватиметься в межах регулярного бюджетного процесу.

Всі партнери – виконавці Програми дотримуватимуться загальних процедур і термінів бюджетного циклу, забезпечуючи включення відповідних коштів в рамках Програми у свої річні бюджети для досягнення показників Програми.

У 2024 році до Програми входили такі бюджетні програми.

Бюджетні програми та механізми реалізації

№ з/п	Бюджетна програма	Назва програми	Субвенції я так / ні	Відомство, відповідальне за реалізацію	Рівень органів влади	Максимальна кількість залучених ОМС
Сфера результатів 1. Управління публічними інвестиціями						
1	3501010	Керівництво та управління у сфері фінансів	Ні	Міністерство фінансів	Центральний	Жодного
2	3504010	Керівництво та управління у сфері казначейського обслуговування	Ні	Державна казначейська служба	Центральний	Жодного
Сфера результатів 2. Управління державними фінансами на місцевому рівні						
3	1201010	Керівництво та управління у сфері економіки	Ні	Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства	Центральний	Жодного
4	3101010	Загальне керівництво та управління у сфері розвитку громад, територій та інфраструктури	Ні	Міністерство розвитку громад та територій	Центральний	Жодного

№ з/п	Бюджетна програма	Назва програми	Субвенція так / ні	Відомство, відповідальне за реалізацію	Рівень органів влади	Максимальна кількість залучених ОМС
5	3111010	Керівництво та управління у сфері відновлення та розвитку інфраструктури України	Ні	Державне агентство з відновлення та розвитку інфраструктури	Центральний	Жодного
Сфера результатів 3. Фіскальне управління на місцевому рівні						
6	3511050	Базова дотація	Так	Міністерство фінансів	Центральний, місцевий	1 027 ОМС, з яких: 18 обласних бюджетів 234 міських територіальних громад 459 сільських територіальних громад 316 селищних територіальних громад
7	3121040	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень	Так	Міністерство розвитку громад та територій	Центральний, місцевий	121 районна рада
8	3511280	Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого	Так	Міністерство фінансів	Центральний, місцевий	411 територіальних громад, інші місцеві бюджети, які зазнали негативного впливу через війну

№ з/п	Бюджетна програма	Назва програми	Субвенція так / ні	Відомство, відповідальне за реалізацію	Рівень органів влади	Максимальна кількість залучених ОМС
		самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації				
Сфера результатів 4. Адміністрування доходів						
9	3507010	Керівництво та управління у сфері податкової політики	Ні	Державна податкова служба	Центральний	Жодного

Напрями використання коштів

Надані Світовим банком кошти позик та кредиту для потреб Програми можуть використовуватися виключно на фінансування витрат за категоріями витрат визначених в Угоді про позику, Угоді про фінансування та Угоді про позику (Додаткове фінансування). Зокрема, кошти Програми можуть зніматися для: (а) фінансування витрат за Програмою (включно зі сплатою Податків) та (б) оплати: (і) разової Комісії; (ii) кожної Премії за встановлення верхньої межі відсоткової ставки або коридору відсоткової ставки; та (iii) відсотків і комісії за резервування.

Розподіл виділених Світовим банком коштів на реалізацію Програми за джерелом фінансування та категорією витрат (дол. США)

Категорія витрат	Виділена сума позики МБРР	Виділена сума кредиту МАР	Виділена сума додаткової позики

			МБРР
(1) ІПВ № 1: Публічні інвестиційні проекти узгоджуються зі стратегічними пріоритетами сталого розвитку	260,000,000	175,000,000	55,000,000
(2) ІПВ № 2: Місцеві органи влади публікують інформацію про свої бюджети, борги та результати надання послуг та відбудови	105,000,000	80,000,000	54,750,000
(3) ІПВ № 3: Впроваджено оновлені правила міжбюджетних трансфертів	35,000,000	15,000,000	120,000,000
(4) ІПВ № 4: ДПС використовує систему управління податковими ризиками (комплаєнс-ризиками) для податкових перевірок великих платників податків	0	29,250,000	0
(5) Початкова разова комісія	1,125,000	750,000	616,375
(6) Премія за встановлення Верхньої межі відсоткової ставки або Коридору відсоткової ставки	0	0	0
(7) Відсотки і Комісії за резервування	48,875,000	н/з	16,183,625
Усього	450,000,000	300,000,000	246,550,000

Кошти Програми не може бути використано для фінансування: (і) неприйнятних видатків за Програмою, (ii) недопустимих видів діяльності (у тому числі будь-яких видів діяльності з Переліку виключень) відповідно до положень Розділу II Додатка 2 фінансових угод, або (iii) видатків на потреби оборони, безпеки або військові цілі (включаючи будь-які інші види збройних сил, якщо це буде доречно). У разі використання коштів Програми на фінансування таких видатків Мінфін після повідомлення Банку має невідкладно повернути Банку суму, яку було спрямовано на оплату таких видатків. Усі суми, повернені Банку через їх нецільове використання, буде анульовано.

Фінансування заходів, необхідних для реалізації Програми та досягнення її результатів, здійснюють Мінфін і партнери – виконавці Програми за бюджетні кошти відповідно до вимог національного законодавства.

Витрати на управління Програмою, зокрема послуги ГВП, фінансового аудиту, послуги з незалежної верифікації отриманих результатів Програми тощо, фінансуються з коштів гранту Світового банку для Проєкту.

Методи вибірки коштів

Для потреб реалізації Програми застосовуються такі методи вибірки коштів позик та кредиту:

- виплати за ІПВ за досягнуті результати;
- аванс (тільки для коштів позик).

Будь-які операції з вибірки коштів позик та кредиту не можуть здійснюватися до дати набрання чинності Угодою про позику, Угодою про фінансування та Угодою про позику (Додаткове фінансування) і доки Банк не отримає листи зі зразками підписів посадових осіб Мінфіну, уповноважених на підписання заявок на зняття коштів позик та кредиту.

Кінцева дата вибірки кредитних коштів

Кінцева дата вибірки коштів позик / кредиту (дата надання заявки на зняття коштів) настає через шість місяців після дати закриття Програми. Наразі це 30 вересня 2027 року. У разі зміни дати закриття Програми, кінцева дата вибірки коштів зміниться відповідно.

Лист зі зразками підписів уповноважених осіб

Мінфін готує та надає Банку підписані Міністром Листи зі зразками підписів посадових осіб Мінфіну, уповноважених на підписання заявок на зняття коштів позик та кредиту, за визначеною Банком формою (додаток 1 до DFIL). У разі змін у складі раніше затверджених уповноважених осіб Мінфіну, Мінфін має невідкладно інформувати Банк шляхом надання нового Листа зі зразками підписів оновленого складу уповноважених осіб.

Система клієнтського зв'язку «Client Connection»

Мінфін (зокрема, усі офіційні особи, уповноважені на підписання та подання заявок на зняття коштів) має зареєструватись як користувач на сайті «Client Connection» (<http://clientconnection.worldbank.org>) для формування та подання заявок на зняття коштів в електронному вигляді, отримання доступу до відповідних керівництв Світового банку.

Процедура вибірки коштів Програми

Для отримання коштів позик / кредиту за досягнутий результат Мінфін готує та надсилає через систему Client Connection заявку («DLI Payment»). До заявки додається ACL, який підтверджує досягнення відповідного(их) РПВ. Заявка може бути подана на суму, що не перевищує суми позик або кредиту, підтверджену Банком для конкретних РПВ, щодо яких здійснюється запит, як зазначено у надісланому Банком до Мінфіну відповідному листі (ACL).

Зняті на основі заявки Мінфіну з рахунку позик / кредиту кошти Банк перераховує на валютний рахунок, відкритий на ім'я Казначейства, в Національному банку України у доларах США, які у разі потреби за погодженням з Мінфіном буде конвертовано в національну валюту та перераховано на єдиний казначейський рахунок.

Мінфін надсилає Банку заявки на зняття коштів позик / кредиту за досягнуті РПВ в будь-який час після отримання листа ACL.

Якщо жодний з РПВ за всіма Категоріями (крім попередньо досягнутих результатів – (1.1), (1.2(i)), (2.1(i)), (2.2) або (3.1)), не буде досягнуто, Банк може здійснити такі кроки та повідомити про це Мінфін:

(а) надати дозвіл на зняття такої меншої суми невикористаних коштів позик / кредиту, розподілених на той момент часу на зазначену Категорію, яка, на думку Банку, відповідає ступеню досягнення зазначеного РПВ, причому така менша сума розраховується відповідно до формул, наданих у таблиці пункту IV.A.2 додатків 2 Угоди про позику, Угоди про фінансування та Угоди про позику (Додаткове фінансування).

(б) перерозподілити всі або частину коштів позик / кредиту, виділених для досягнення зазначеного РПВ, на користь будь-якого іншого РПВ; та/або

(в) анулювати всі або частину коштів позик / кредиту, виділених для досягнення зазначеного РПВ.

Аванс

Відповідно до положень Угоди про позику Мінфін може запросити аванс на суму, що не перевищує 65,000,000.00 дол. США на РПВ/ПВ, які ще не досягнуто. Запит авансу здійснюється за формою, наведеною у додатку 2 до DFIL. Запит на аванс надсилається разом із Заявкою на аванс («*DLI Advance*») в Client Connection. Запит на аванс підписує Міністр фінансів України як представник Позичальника або посадова особа Мінфіну, уповноважена на підписання заявок на зняття коштів Позики.

Кошти авансу перераховуються на валютний рахунок, відкритий на ім'я Казначейства в Національному банку України у доларах США.

Банк обліковує суму авансу як виплачену за досягнутим РПВ («повернуто») після того, як Банк письмово інформує Мінфін про прийняття ним доказів досягнення РПВ, для якого було надано аванс. Рекласифікована таким чином сума стає доступною для подальших авансів відповідно до політики авансування.

Якщо до дати закриття Програми, на думку Банку, РПВ не будуть досягнуті (або будуть досягнуті лише частково), Мінфін має повернути наданий аванс Банку негайно після отримання відповідного повідомлення від Банку. Повернута таким чином сума буде анульована Банком, якщо інше не буде погоджено з Мінфіном. Будь-які інші запити на аванс за будь-якою Категорією

витрат, можуть бути дозволені лише на тих умовах, що будуть визначені у повідомленні Банку до Мінфіну.

Фінансові операції та облік коштів Програми

Фінансові операції за Програмою здійснюються з використанням процедур казначейського обслуговування бюджетних коштів. Усі операції, пов'язані з використанням коштів, здійснюються через Казначейство.

За допомогою АС «Є-Казна» забезпечується, зокрема, розрахунково-касове обслуговування розпорядників та одержувачів бюджетних коштів; розподіл бюджетних коштів; реєстрація та облік бюджетних зобов'язань розпорядників та одержувачів бюджетних коштів; здійснення платежів за дорученнями розпорядників та одержувачів бюджетних коштів відповідно до законодавства; - перерахування міжбюджетних трансфертів.

Мінфін веде облік коштів за Програмою відповідно до національного законодавства. Мінфін готує та надсилає Банку зведений програмний фінансовий звіт за відповідний рік, який визначає фактичні напрями використання коштів, та інформацію щодо планових і фактичних видатків. Суми планових і фактичних видатків визначаються в національній валюті, а загальна сума у національній валюті та у валюті коштів Програми (перераховується за офіційним курсом Національного банку України на звітну дату).

Казначейство здійснює операції з отримання коштів позик та кредиту відповідно до чинних нормативно-правових актів.

Отримані кредитні кошти Програми в разі потреби за погодженням з Мінфіном конвертуються в національну валюту та перераховуються на єдиний казначейський рахунок і використовуються для фінансування першочергових видатків бюджету.

Видатки за Програмою передбачатимуться в Державному бюджеті України на відповідний рік за відповідними бюджетними програмами (головними розпорядниками бюджетних коштів – партнерами – виконавцями, а також трансферти місцевим органам влади). Перерахування міжбюджетних трансфертів з державного бюджету місцевим бюджетам (базова дотація та субвенції) здійснюватимуться відповідно до вимог Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2010 року № 1132, за програмою державних видатків 3121040 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень», розпорядником якої є Мінрозвитку. Після затвердження річного бюджету Казначейство перераховує субвенції на рахунки відповідних місцевих бюджетів, відкриті в органах Казначейства, згідно з розписом державного

бюджету та з урахуванням окремих вимог порядку та умов надання субвенції. Щомісяця, до 15 числа, Казначейство інформує Мінфін і Мінрозвитку про суму перерахованої субвенції та касові видатки. До 25 числа кожного місяця Мінрозвитку подає Мінфіну інформацію про використання коштів субвенції.

За програмою державних видатків 3511050 «Базова дотація», розпорядником якої є Мінфін, перераховуються кошти з державного бюджету до місцевих бюджетів для горизонтального вирівнювання податкоспроможності. Казначейство перераховує базову дотацію з державного бюджету місцевим бюджетам рівними частинами щодаки в останній день декади, за третю декаду грудня – до 25 числа та щодня подає Мінфіну інформацію про перераховані суми у розрізі зведених бюджетів областей, міста Києва та інших місцевих бюджетів.

Програму державних видатків 3511280 «Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації» адмініструє Мінфін. Цю додаткову дотацію передбачено законами про Державний бюджет України, які формувалися в умовах воєнного стану.

Постановою Кабінету Міністрів України від 14 січня 2025 року № 23 затверджено Порядок та умови надання відповідної дотації, напрями спрямування та формули, на основі яких здійснюється їх розподіл. Казначейство інформує Мінфін 10-го числа кожного місяця про перерахування додаткової дотації.

Мінфін веде облік отриманих коштів позик та кредиту за Програмою, а також видатків щодо обслуговування і погашення позик та кредиту шляхом використання інформаційно-аналітичної системи «Управління державним боргом». Для цілей щорічної фінансової звітності за позиками та кредитом, що підлягає фінансовому аудиту, Мінфін веде облік у доларах США.

Фінансова документація за Програмою формується і зберігається в електронному та паперовому вигляді у Секторі з питань управління публічними інвестиціями. Папки з фінансовою документацією містять посилання на назву Програми, а документація в них структурована за джерелом фінансування (позики / кредит). Після завершення Програми фінансова документація передається на зберігання до архіву Мінфіну разом з іншою документацією щодо Програми.

Аудит

Фінансова звітність за Програмою підлягає аудиту незалежними аудиторами за підсумками кожного фінансового року. Кожен аудит фінансової звітності Програми має охоплювати один фінансовий рік, починаючи з фінансового року, в якому було здійснено перше зняття коштів.

Щорічні аудити фінансової звітності Програми проводитиме Рахункова палата (РП). Аудит фінансової звітності Програми здійснюються на основі підготовленого Мінфіном і погодженого зі Світовим банком технічного завдання (далі – ТЗ). ТЗ вимагатиме проведення аудиту річної фінансової звітності та звітування про будь-які недоліки внутрішнього контролю. Аудитори також перевірять процедури закупівель та підтвердять законність витрат з урахуванням дотримання антикорупційних принципів Світового банку.

Якщо РП не матиме змоги здійснити аудит через обмеженість можливостей для цього, Мінфін залучить приватну аудиторську компанію через проведення конкурсного відбору згідно з процедурами закупівель Світового банку. Світовий банк надасть короткий список аудиторських компаній, уповноважених проводити аудит фінансової звітності в межах програм та проєктів, що фінансуються Банком. Залучення незалежного аудитора буде здійснено в межах Проєкту (Угода про Грант № TF0C6689).

Підтверджену аудитом фінансову звітність Програми для кожного періоду разом з аудиторським звітом та/або Листом керівництву Мінфін надсилає Банку не пізніше ніж через дев'ять (9) місяців після закінчення періоду, що підлягає аудиту. В аудиторському звіті та/або Листі керівництву аудитор узагальнює свої висновки щодо фінансової звітності і системи внутрішнього контролю за Програмою, а також визначає слабкі місця і недоліки, що виникають під час реалізації фінансових угод і потребують вирішення з боку Мінфіну.

Мінфін забезпечить оприлюднення підтвердженої аудитором фінансової звітності за Програмою на своїй вебсторінці протягом одного місяця з дати погодження Банком аудиторського звіту та/або Листа керівництву та надішле Банку підтвердження такої публікації. Звіт проведеного РП фінансового аудиту оприлюднюється на її вебсайті.

Звіти

Під час реалізації Програми Мінфін готуватиме наступну звітність у порядку та терміни, визначені Угодою про позику, Угодою про фінансування, Угодою про позику (Додаткове фінансування) та національним законодавством.

Річна звітність, що надається Банку

- Річна фінансова звітність перевірена аудитором (аудиторський звіт).
- Термін подачі – протягом 9 місяців після завершення звітного періоду.

Звіти готуються в українській гривні / доларах США за форматом, погодженим з Банком. Мінфін готуватиме річну фінансову звітність на основі звітів про виконання бюджету, отриманих від усіх відповідних виконавців, з відображенням річних і кумулятивних (з початку Програми) сум витрат.

Форму звіту надано в додатку 10 до цього Посібника.

Фінансова звітність за 2024 рік в рамках Програми була підготовлена за бюджетними програмами, наведеними у додатку 2 до цього Посібника.

З огляду на перегляд структури видатків Програми під час укладення Угоди про позику (Додаткове фінансування), починаючи з 2025 року, фінансова звітність в рамках Програми складатиметься в розрізі таких бюджетних програм: КПКВК 3511050 «Базова дотація», КПКВК 3511280 «Додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення повноважень органів місцевого самоврядування на деокупованих, тимчасово окупованих та інших територіях України, що зазнали негативного впливу у зв'язку з повномасштабною збройною агресією Російської Федерації» та КПКВК 3121040 «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення окремих видатків районних рад, спрямованих на виконання їх повноважень».

Моніторинг і звітування щодо систем фінансового менеджменту та закупівель здійснюватиметься за ключовими показниками ефективності фінансового менеджменту Програми, визначеними у додатку 11 до цього Посібника.

VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАКУПІВЕЛЬ В МЕЖАХ ПРОГРАМИ

Закупівлі в межах Програми здійснюватимуться відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» та постанови № 1178.

Закупівлі в межах Програми здійснюються шляхом проведення процедури відкритих торгів через Prozorro та укладення договору без використання Prozorro з обов'язковою публікацією звіту про договір про закупівлю, укладений без використання Prozorro. Закупівлі в межах Програми будуть обмежені товарами та консультаційними послугами щодо низької вартості, що здійснюються централізовано виконавцями Програми відповідно до національного законодавства у сфері публічних закупівель та з обов'язковим використанням Prozorro. Кожен виконавець Програми відповідає за власні закупівлі, готує річні плани закупівель (далі – ПЗ) на основі виділених бюджетів. Плани закупівель мають бути опубліковані протягом п'яти робочих днів після схвалення. Рахункова палата та Державна аудиторська служба здійснюють моніторинг закупівельної діяльності шляхом проведення періодичних перевірок відповідно до законодавства. Конкретні закупівлі для кожного виконавця Програми буде визначено під час реалізації Програми. Програма не фінансує жодних закупівель на рівні ОМС. Крім того, будь-які контракти, що потребують схвалення Комітету з розгляду операційних закупівель (OPRC), виключаються з Програми і мають фінансуватися з інших джерел.

Мінфін забезпечить, що Програма не включатиме заходів, які:

- на думку Банку: (1) можуть мати значний негативний вплив, який є чутливим, різноманітним або безпрецедентним для довкілля та/або осіб, які опинилися під впливом заходів Програми; та/або (2) включені до або згадані у Переліку винятків, що визначені в Розділі з питань управління екологічними та соціальними ризиками нижче; або

- передбачають закупівлі: (1) робіт, вартість яких оцінюється в еквіваленті у 75 000 000 дол. США або більше за один контракт; (2) товари, вартість яких оцінюється в еквіваленті у 50 000 000 дол. США або більше за один контракт; (3) неконсультаційні послуги, вартість яких оцінюється в еквіваленті у 50 000 000 дол. США або більше за один контракт; або (4) консультаційні послуги, вартість яких оцінюється в еквіваленті у 20 000 000 дол. США або більше за один контракт.

Закупівельні заходи будуть частиною системи Моніторингу і оцінки (далі – МіО). Відповідну інформацію щодо проведених закупівель надаватимуть виконавці Програми до ГВП Мінфіну для інформації та подальшого звітування.

Антикорупційні заходи

Програма підпадає під дію Антикорупційних настанов (далі – АН) Світового банку, зокрема Настанови із запобігання та протидії шахрайству та корупції в Програмі фінансування заради результатів від 01 лютого 2012 року, в редакції від 10 липня 2015 року.

Без обмеження положень розділу 5.13 Загальних умов та пункту 6(с) Антикорупційних настанов Мінфін за підтримки ГВП, у тому числі на підставі інформації, отриманої від Мінекономіки, Мінрозвитку та ДПС, готує періодичні щопіврічні звіти щодо виконання АН, які за формою та змістом є прийнятними для Банку. Мінфін надсилатиме до Банку звіти щодо виконання АН не пізніше одного місяця після закінчення кожного звітного півріччя.

Звіти з виконання АН включатимуть, у тому числі, інформацію про наявність чи відсутність такого: (і) будь-які достовірні та суттєві звинувачення та інші ознаки шахрайства і корупції в межах Програми, які стали відомі Мінфіну протягом такого періоду, (2) будь-які розслідування, розпочаті у зв'язку з такими звинуваченнями, їхній хід та результати, та (3) будь-які виправні або коригувальні заходи, вжиті або заплановані у відповідь на такі звинувачення або результати таких розслідувань.

Мінфін за підтримки ГВП забезпечить поширення серед партнерів – виконавців Програми і) Антикорупційних настанов Світового банку разом з актуальним переліком відсторонених і тимчасово призупинених фірм і осіб, та ii) конкретних рекомендацій щодо відповідних кроків, що гарантуватимуть, що жоден контракт не буде укладено з фірмою чи особою, які перебувають у списку відсторонених або призупинених Світовим банком. Періодичні звіти Мінфіну про хід впровадження Програми включатимуть підтвердження того, що жодний контракт не було укладено з такою юридичною чи фізичною особою.

Мінфін як головний виконавець, відповідальний за реалізацію Програми, надішле партнерам-виконавцям Програми лист, згідно з яким партнери-виконавці мають забезпечити, щоб жоден контракт не укладався з юридичними або фізичними особами, включеними до списку осіб, яких позбавлено права брати участь у закупівлях за кошти Банку на постійній або тимчасовій основі (є відстороненими або виключеними Світовим банком). У регулярних звітах про виконання Програми мають міститися підтвердження того, що такі компанії або фізичні особи не були залучені в межах Програми.

Партнери-виконавці Програми перевірятимуть, чи існують санкції щодо компаній, які беруть участь у процедурах закупівлі, на вебсайті СБ: <http://www.worldbank.org/debarr>.

Партнери-виконавці Програми щопіврічно до 15 числа наступного місяця через СЕД «АСКОД» інформуватимуть Мінфін про виконання АН.

ВІІ. УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНИМИ ТА СОЦІАЛЬНИМИ РИЗИКАМИ

Світовий банк провів Оцінку екологічних та соціальних систем (далі – ОЕСС), що матимуть відношення до Програми для визначення існуючих екологічних і соціальних ризиків та заходів, необхідних для ефективного управління такими ризиками.

За оцінкою ОЕСС, Програма матиме кілька позитивних екологічних результатів. Зокрема, Програма сприятиме прийняттю екологічно відповідальних рішень шляхом вдосконалення методології оцінки проєктів та інтеграції питань зміни клімату та сталого розвитку в бюджетне планування. Розбудова спроможності ОМС у цих сферах сприятиме подальшому підвищенню екологічної стійкості майбутніх відновлювальних робіт. Ці покращення мають забезпечити краще управління природними ресурсами, зменшення забруднення та загалом до більш сталих практик розвитку.

За оцінкою ОЕСС, основні екологічні та соціальні питання, пов'язані з Програмою, є наслідками реалізації проєктів, підготовлених для невідкладної відбудови та відновлення у 2024-2025 роках. ОЕСС визначила наступні основні потенційні ризики Програми.

Основні потенційні екологічні ризики включають:

- **Забруднення:** Ризики забруднення повітря, води та ґрунту внаслідок будівельних робіт та інфраструктурних проєктів.
- **Утилізація відходів:** Виклики, пов'язані з утилізацією та управлінням будівельними та експлуатаційними відходами.
- **Вплив на біорізноманіття** та культурну спадщину: Потенційний негативний вплив на місцеві екосистеми та біорізноманіття через забудову територій та інфраструктурні проєкти.
- **Вибухонебезпечні предмети (ВНП):** Ризики, пов'язані з ВНП та іншими залишками війни, що становлять значну небезпеку для здоров'я, та безпека працівників і громади під час реалізації проєктів із землеустрою.

Основні потенційні соціальні ризики включають:

- **Землевідведення та переселення:** Питання, пов'язані з придбанням землі для реалізації проєкту, що може призвести до переміщення осіб та втрати засобів до існування для постраждалих громад.
- **Праця та умови праці:** Забезпечення справедливих і безпечних умов праці для працівників, задіяних у проєктах, та усунення ризиків трудової експлуатації.

• **Соціально-економічна нерівність:** Ризики поглиблення існуючої соціально-економічної нерівності, якщо вигоди від проєктів буде розподілено несправедливо; нерівномірність бюджетних трансфертів муніципалітетам та недостатнє залучення вразливих груп населення.

• **Соціальна напруженість,** наприклад, відсутність належного механізму розгляду скарг та загрози, пов'язані з війною (вибухонебезпечні предмети, повітряні удари), та їхній вплив на особисту діяльність людей.

ОЕСС запропоновано низку заходів та дій, спрямованих на усунення виявлених розбіжностей між державними системами управління екологічними та соціальними ризиками та основними принципами Політики Світового банку щодо ПФЗР, та забезпечення управління відповідно до основних принципів Банку.

Заходи, які не охоплюватиме Програма

Програма не включатиме заходи, які не відповідають політиці Світового банку та Посібнику ОЕСС щодо прийнятності фінансування за програмою ПФЗР.

Зокрема, Програма не підтримуватиме інвестиції з потенційно значними екологічними та соціальними ризиками та наслідками. Діяльність, що не підлягає фінансуванню, зокрема, включає і) великомасштабні будівельні та відновлювальні роботи, ii) масштабне землевідведення та переселення, значне перетворення або деградацію критично важливих природних середовищ існування або культурної спадщини, а також iii) діяльність у військових цілях.

Крім того, Програма не фінансує діяльність, пов'язану зі і) значним забрудненням, ii) небезпечними умовами праці, iii) примусовою або дитячою працею, а також iv) негативним впливом на землі та культурну спадщину корінних народів.

Нижче наведено Перелік винятків з детальним описом цих видів діяльності для забезпечення дотримання вимог:

- будь-яка підтримка військових цілей / кластерів;
- значне перетворення або деградація критично важливих природних середовищ існування або критично важливих об'єктів культурної спадщини;
- забруднення повітря, води або ґрунту, що призводить до значного негативного впливу на здоров'я або безпеку людей, громад або екосистем;
- умови на робочому місці, які наражають працівників на значні ризики в частині здоров'я та особистої безпеки;

- придбання землі та/або переселення в таких масштабах або з таким характером, які матимуть значний негативний вплив на осіб, що зазнають впливу з боку проєкту, або застосування примусового виселення;
- масштабні зміни у землекористуванні або доступі до землі та/або природних ресурсів;
- несприятливі екологічні та соціальні наслідки, що охоплюють великі географічні території, включаючи транскордонні впливи, або глобальні впливи, такі як викиди парникових газів;
- значний кумулятивний, викликаний зовнішніми чинниками або непрямий вплив;
- діяльність, що передбачає використання примусової або дитячої праці;
- маргіналізація, дискримінація або конфлікти між соціальними (в тому числі етнічними та расовими) групами чи всередині таких груп, або
- діяльність, яка (i) матиме негативний вплив на земельні та природні ресурси, що перебувають у традиційній власності або в традиційному користуванні чи володінні; (ii) спричинить переміщення корінних народів/традиційних місцевих громад африканських країн на південь від Сахари, які історично недостатньо забезпечені послугами, із земель та природних ресурсів, що перебувають у традиційній власності або в традиційному користуванні чи володінні; або (iii) матиме значний вплив на культурну спадщину корінних народів/традиційних місцевих громад африканських країн на південь від Сахари, яка має важливе значення для ідентичності, та/або для культурних, церемоніальних та духовних аспектів життя громад, які зазнають впливу.

Врахування кліматичних та гендерних аспектів в ІПВ

ІПВ та протоколи верифікації їх досягнення включають ключові питання, пов'язані з управлінням екологічно-соціальними ризиками, зокрема, в частині кліматичної стійкості та гендерної інтеграції у фінансовому управлінні.

Перелік ІПВ та відповідних РПВ, які враховують кліматичні зміни, визначено в додатку 19 до цього Посібника.

Заходи з управління екологічно-соціальними ризиками

Під час впровадження Програми передбачено такі заходи, спрямовані на зміцнення інституційної спроможності у сфері екологічного та соціального управління, забезпечення інклюзивної та прозорої реалізації Програми, а також зменшення потенційних ризиків, пов'язаних з реалізацією Програми:

- Мінфін та залучені партнери – виконавці Програми (Мінекономіки, Мінрозвитку) забезпечать наявність відповідного персоналу з екологічних та соціальних питань.

- Мінекономіки підготує та забезпечить використання керівних принципів E&S відповідно до стандартів Світового банку та ЄС у методологіях УПП (*Порядок оцінки публічних інвестиційних проектів та програм публічних інвестицій, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2025 року № 527, прийнятий у межах створення методологічної бази управління публічними інвестиціями, зокрема, включає екологічний аналіз / аналіз впливу реалізації публічних інвестиційних проектів та програм на навколишнє природне середовище та зміну клімату. На виконання Дорожньої карти реформування УПП Мінекономіки видано наказ від 28.08.2025 № 353 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення аналізу екологічних наслідків та впливу реалізації публічного інвестиційного проекту на навколишнє природне середовище та аналізу дотримання вимог щодо інклюзивності та безбар'єрності, а також щодо відповідності Цілям сталого розвитку під час підготовки публічного інвестиційного проекту на державному, регіональному та місцевому рівні». Методичними рекомендаціями, зокрема, передбачено проведення аналізу екологічних наслідків та впливу реалізації публічного інвестиційного проекту на навколишнє природне середовище).*

- ГВП забезпечить впровадження інклюзивної програми залучення громадськості, включаючи вразливі групи населення до розробки та реалізації Програми (згідно з ПЗП під час реалізації Програми буде враховано інклюзивний підхід, який, зокрема, передбачатиме залучення громадськості, у тому числі вразливих груп населення, за потреби, до обговорення проектів нормативно-правових актів, розроблення яких передбачено Програмою).

- Мінфін забезпечить функціонування механізму розгляду скарг стосовно Програми, як визначено у цьому ОПП.

- Мінфін забезпечить постійний моніторинг і звітування щодо дотримання екологічних та соціальних вимог Програми.

Ці завдання та зобов'язання визначені у ПЗП, який включає комплексну програму розбудови потенціалу, а також надійні механізми моніторингу та звітності стосовно екологічних і соціальних заходів, який надано у додатку 6 до цього Посібника.

VIII. МЕХАНІЗМ РОЗГЛЯДУ СКАРГ

Основна мета Механізму розгляду скарг (далі – МРС) – сприяти вирішенню скарг і претензій у своєчасний, ефективний і результативний спосіб, який задовольняє всі зацікавлені сторони.

Мета:	Посилити прозорість і підзвітність перед бенефіціарами та забезпечити канали для надання зворотного зв'язку та/або висловлення скарг, пов'язаних з діяльністю, що підтримується Програмою.
Ціль:	Виявлення та вирішення питань, що впливають на Програму; зменшення ризику ненавмисного впливу Програми на громадян / бенефіціарів; отримання зворотного зв'язку та навчання з метою покращення впливу Програми.
Діяльність:	Отримання, реєстрація, оцінка та вирішення скарг і занепокоєнь від сторін, на які має вплив Програма, та громадян на рівні Програми, а також, за необхідності, переадресовувати їх для подальшого реагування.
Охоплення:	Зацікавлені сторони Програми (особливо бенефіціари Програми та ті, на кого проєкт прямо чи опосередковано вплине позитивно чи негативно) та інші зацікавлені сторони можуть подавати запитання, коментарі, пропозиції та/або скарги, а також надавати будь-які форми зворотного зв'язку щодо всіх видів діяльності, які здійснюються в межах Програми, через МРС.
Управління:	Управління МРС здійснює Мінфін.
Правова основа:	Процедура розгляду звернень, скарг та рекомендацій громадян визначена Законом України «Про звернення громадян» з внесеними змінами від 2015 року щодо електронних петицій. Відповідно до цього Закону та статті 40 Конституції України Програма пропонує такі канали, через які зацікавлені сторони можуть подавати скарги щодо діяльності в межах Програми.

Процедура розгляду скарг	
Поширення інформації про МРС	Інформація доступна на вебсайті Мінфіну: mof.gov.ua , поширюється шляхом комунікації із зацікавленими сторонами. Також посилання на МРС публікується на вебсайтах виконавців Програми.
Канали для подання	<u>Мінфін:</u> <u>Електронна пошта:</u>

скарг	infomf@minfin.gov.ua (для юридичних осіб) zvernennya@minfin.gov.ua (для фізичних осіб) Засоби поштового зв'язку: вул. М.Грушевського, 12/2 м. Київ, 01008 Вебсторінка: www.minfin.gov.ua Урядовий контактний центр: вебсайт: https://ukc.gov.ua/ телефон урядової «гарячої лінії» – <u>15 45</u> <u>Особисто:</u> за вищезазначеними адресами або за адресами органів, яким було делеговано відповідні повноваження. <u>Анонімні скарги</u> може бути подано без зазначення особистих даних. <u>Конфіденційність</u> буде забезпечена в усіх випадках, зокрема у випадку, коли особа, яка подає скаргу, відома.
Отримання скарг	Усі скарги, що надходять до Мінфіну, централізовано реєструє в СЕД «АСКОД» Департамент документообігу та контролю за виконанням документів і направляє керівництву Мінфіну відповідно до розподілу обов'язків для визначення виконавця та у копії – до Керівника ГВП (у разі наявності доступу до СЕД «АСКОД»). Координатором Програми відповідно до наказу Мінфіну є заступник Міністра фінансів України. Після отримання скарги в межах Програми керівник ГВП або консультант з екологічних і соціальних питань негайно повідомляє про отриману скаргу та направляє її відповідальній особі для розгляду (в ГВП та / або відповідальному структурному підрозділі Мінфіну та / або партнерів-виконавців). Координатор Програми (чи Керівник ГВП) має забезпечити відсутність конфлікту інтересів, тобто всі особи, залучені до процесу розгляду скарг, не повинні мати жодної матеріальної, особистої чи професійної зацікавленості в його результатах, а також жодних особистих чи професійних зв'язків із заявниками або свідками.
Документування	Після того, як процес розгляду буде розпочато консультант з екологічних та соціальних питань спільно з особою, відповідальною від Мінфіну реєструє ці дані та вносить їх до журналу МРС. Кількість і тип пропозицій та запитань також слід реєструвати

	і вносити до звітів з тим, щоб їх можна було згодом проаналізувати для покращення комунікації в межах Програми.
Підтвердження отримання	Після отримання скарги в межах цього МРС відповідальна за розгляд та вирішення скарги посадова особа / структурний підрозділ Мінфіну / виконавця Програми оперативно інформує скаржника щодо отримання скарги. Якщо скарга надходить електронною поштою, підтвердження отримання надсилається на відповідну електронну пошту, з якої отримано скаргу, якщо тільки скаржник не зазначив іншого способу комунікації.
Розгляд	Відповідно до Закону України «Про звернення громадян» звернення розглядаються і вирішуються у термін не більше одного місяця від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, – невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів від дня їх отримання. Якщо в місячний термін вирішити порушені у зверненні питання неможливо, керівник відповідного органу або його заступник встановлюють необхідний термін для його розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення. При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у зверненні, не може перевищувати сорока п'яти днів.
Оцінка	Особа, відповідальна за розгляд скарги, збирає необхідні фактичні дані з метою формування чіткого розуміння обставин, пов'язаних зі скаргою. Розгляд / подальші дії можуть включати виїзди на місця, розгляд документів і зустрічі з тими, хто може вирішити проблему. Результати розгляду скарги та запропонована відповідь скаржнику будуть представлені на розгляд Координатору Програми, який прийме рішення щодо подальших дій. Термін розгляду скарги може бути продовжений додатково на тридцять робочих днів Координатором Програми в таких випадках, про що буде повідомлено скаржника: а) для надання відповіді на скаргу необхідні додаткові консультації; б) скарга стосується великого обсягу складної інформації і для відповіді необхідно вивчити додаткові матеріали.
Розгляд скарг щодо СЕН/СД	У разі отримання скарг щодо сексуальної експлуатації та насильства / сексуальних домагань (далі – СЕН / СД) буде забезпечено (і) перенаправлення постраждалих до служб підтримки (медичної, юридичної, психосоціальної, безпекової

	та іншої допомоги) за умови згоди, з'ясування потреб і побажань постраждалих; (ii) зв'язок з національною правовою системою (на основі згоди постраждалих, за винятком випадків, коли звернення до правоохоронних органів є обов'язковим в Україні). На відміну від інших типів питань, Механізми розгляду скарг, що стосуються СЕН / СД, не передбачають проведення розслідування, здійснення жодних заяв, або оцінки правдивості звинувачень; та (iii) визначення ймовірності того, що звинувачення щодо СЕН / СД пов'язані з Програмою. Якщо випадок, пов'язаний з СЕН / СД, підтверджується, роботодавець має вжити коригувальних заходів щодо порушника.
Передача скарги на вищий рівень	Звернення, які не можуть бути вирішені в місячний термін, передаються на розгляд Координатору Програми / відповідальній особі, визначеній виконавцями Програми для визначення необхідного часу для їх розгляду, про що повідомляється особі, яка подала звернення (загальний термін вирішення питань, порушених у зверненні, не може перевищувати сорока п'яти днів).
Надання відповіді заявнику	Про результати перевірки заявник буде поінформований листом або електронною поштою залежно від способу отримання скарги. Відповідь має ґрунтуватися на матеріалах розгляду та, за необхідності, містити посилання на національне законодавство.
Моніторинг та звітність	Керівник ГВП щопіврічно надаватиме Координатору Програми короткий огляд результатів роботи МРС, включаючи будь-які пропозиції та питання, а також аналізуватиме статус скарг, щоб з'ясувати які з них ще не вирішені, та пропонувати будь-які необхідні заходи для їхнього вирішення. Форму журналу скарг і пропозицій у межах Програми визначено в додатку 17 до цього Посібника.
Звіти про хід виконання Програми, подані до	У піврічних звітах про виконання Програми, що подаються до Банку, Мінфін надаватиме інформацію про таке: • Щодо стану реалізації МРС (процедури, кадрове забезпечення, підвищення обізнаності тощо). • Кількісні дані про кількість отриманих скарг, кількість релевантних скарг і кількість вирішених скарг.

Світового банку	• Якісні дані про тип скарг і надані відповіді, питання, які залишилися не вирішеними. • Час, необхідний для вирішення скарг. • Кількість скарг, вирішених на найнижчому рівні, та скарг, що були подані на вищі рівні. • Щодо будь-яких окремих проблем, пов'язаних з процедурами / кадрами або використанням системи. • Фактори, які можуть впливати на використання системи механізму розгляду скарг / системи зворотного зв'язку MPC / бенефіціарів. • Щодо будь-яких вжитих коригувальних заходів.
Надання до Служби розгляду скарг Світового банку (GRS)	Громади та окремі особи, які вважають, що вони зазнали негативного впливу у результаті виконання Програми, що реалізується за підтримки СБ, можуть подавати скарги до вище зазначеного MPC на рівні Програми або до Служби розгляду скарг Світового банку (GRS). Служба гарантує, що отримані скарги будуть оперативно розглянуті з метою вирішення проблем, пов'язаних з проектом. Громади та окремі особи, які постраждали від реалізації Програми, можуть подавати скарги до незалежної Інспекційної комісії СБ, яка визначає, чи було завдано, або чи може бути завдано шкоди в результаті недотримання СБ своїх політик та процедур. Скарги можна подавати в будь-який час після того, як проблему було доведено безпосередньо до відома Світового банку, а керівництву Банку надано можливість відреагувати на неї. З інформацією про те, як подавати скарги до корпоративної Служби розгляду скарг (GRS) Світового банку, можна ознайомитися за посиланням: http://www.worldbank.org/en/projects-operations/products-and-services/grievance-redress-service.

IX. СИСТЕМА МОНІТОРИНГУ Й ОЦІНКИ

Систему моніторингу й оцінки (далі – МіО) Програми спрямовано на забезпечення комплексного відстеження прогресу та впливу в усіх сферах досягнення результатів.

У межах Програми застосовуватимуться такі форми МіО:

- Моніторинг ходу впровадження. Моніторинг виконання Програми відповідно до ПЗП та вимог Угоди про позику, Угоди про фінансування та Угоди про позику (Додаткове фінансування), з урахуванням верифікації досягнення ІПВ/РПВ та цілей розвитку Програми;

- Звітування з досягнення показників Матриці результатів і ІПВ / РПВ та підготовка звітів з реалізації, що передбачені умовами фінансових угод зі Світовим банком та національним законодавством;

- Звітування щодо дотримання політики Банку щодо ЕСС, Антикорупційних настанов тощо.

Реалізація заходів МіО передбачає: i) проведення систематичного збору та аналізу даних з використанням національних систем УПП, фіскальних трансфертів, бюджетування та податкового адміністрування і відповідних ІТ-систем; ii) зміцнення відповідної спроможності виконавців Програми через проведення навчання державних службовців як на центральному рівні, так і місцевому навичкам МіО та розробку і запровадження рекомендацій та настанов щодо МіО; iii) залучення зацікавлених сторін, включаючи ОМС та громадськість, до процесу МіО та поширення результатів МіО серед громадськості, та iv) застосування механізму зворотного зв'язку та періодичних оглядів прогресу та оцінки для оцінки ефективності та визначення необхідності внесення коригувань у Програму.

Система МіО Програми охоплюватиме такі основні сфери:

- Прогрес впровадження, включно з досягненням ІПВ;
- Екологічні та соціальні рамки;
- Механізм розгляду скарг (МРС);
- Закупівлі та антикорупційні питання;
- Фінансова звітність.

Моніторинг та оцінка прогресу реалізації Програми та досягнення цілей Програми в сфері розвитку (далі – ЦПР) здійснюватиметься на основі розробленої Матриці результатів Програми та відповідно до Плану МіО.

Матриця результатів включає показники, що оцінюють досягнення ЦПР і проміжні показники в межах кожної сфери результатів.

Показники ЦПР

Досягнення ЦПР – створення інституційних засад для впровадження та фінансування кліматично-орієнтованого відновлення та відбудови – вимірюватиметься за допомогою чотирьох індикаторів за двома параметрами спроможностей: впровадження та фінансування.

ЦПР – створення інституційних засад для **впровадження** кліматично-орієнтованого відновлення та відбудови оцінюватиметься такими двома показниками:

• **Індикатор ЦПР 1:** *Публічні інвестиційні проекти узгоджуються зі стратегічними пріоритетами сталого розвитку.*

Цей індикатор оцінює здатність Уряду визначати пріоритети та реалізовувати публічні інвестиційні проекти відповідно до стратегічних цілей та цілей у сфері зміни клімату.

• **Індикатор ЦПР 2:** *ОМС публікують інформацію про свої бюджети, борги та результати надання послуг та відбудови.*

Цей індикатор дозволить оцінити прозорість та підзвітність бюджетних витрат, у тому числі на заходи з реагування та відновлення.

• **Суб-індикатор ЦПР 2.1:** ОМС публікують інформацію про свої бюджети та результати надання послуг і відбудови в гендерному розрізі.

ЦПР – створення інституційних засад для **фінансування** кліматично-орієнтованого відновлення та відбудови оцінюватиметься такими двома показниками:

• **Індикатор ЦПР 3:** Трансферти місцевим органам влади є прозорими і відповідають їхнім потребам у наданні послуг та відбудові.

Цей індикатор дозволяє оцінити відповідність між обсягом міжбюджетних трансфертів та показниками потреб у послугах і відбудові.

• **Індикатор ЦПР 4:** ДПС використовує систему управління податковими ризиками (комплаєнс-ризиками) для податкових перевірок великих платників податків.

Цей індикатор оцінює покращення в процесах дотримання податкового законодавства, які мають вирішальне значення для розширення фінансових можливостей для відновлення та відбудови.

Індикатори проміжних результатів

Прогрес досягнення цілей за напрямками (сферами результатів) оцінюватиметься 14 індикаторами проміжних результатів (далі – ІПР).

Сфера результатів 1. УПІ. Цю сферу результатів спрямовано на усунення фрагментації в системі управління державними фінансами, яка призводить до неефективного розподілу та використання ресурсів. Прогрес оцінюється п'ятьма ІПР.

ІПР 1.1. Єдиний проєктний портфель затверджено СІР;

ІПР 1.2. Публічні інвестиційні проєкти готуються, оцінюються та відбираються на основі єдиного визначення та нових методологій. Включає суб-індикатор 1.2.1, що охоплює гендерний аспект;

ІПР 1.3. ІТ-екосистема УПІ підтримує управління проєктами публічних інвестицій протягом усього проєктного циклу;

ІПР 1.4. Зміна клімату інтегрована в систему УПІ;

ІПР 1.5. Люди, які користуються цифровими послугами. Включає два субіндикатори.

Сфера результатів 2. Управління державними фінансами на місцевому рівні. Цю сферу результатів спрямовано на зміцнення інтеграції середньострокових планів з річними бюджетами на місцевому рівні. Прогрес оцінюється чотирма ІПР.

ІПР 2.1. ОМС впроваджують середньострокове бюджетне планування на основі програмного та гендерно-орієнтовного методів;

ІПР 2.2. ІТ-система бюджетного планування ОМС LOGICA підтримує бюджетне планування орієнтоване на результат, середньострокове, гендерно- та кліматично орієнтоване бюджетне планування;

ІПР 2.3. Співробітники ОМС пройшли навчання з питань УПІ та інтеграції гендерних аспектів і питань зміни клімату;

ІПР 2.4. Затверджено вимоги до прозорості місцевих бюджетів.

Сфера результатів 3. Фіскальне управління на місцевому рівні. Цю сферу результатів спрямовано на вирішення проблеми невідповідності розподілу ресурсів через використання застарілих даних про населення під час розрахунку бюджетних трансфертів. Прогрес оцінюється одним ІПР.

ІПР 3.1. Розподіл міжбюджетних трансфертів відображає оновлені потреби в послугах.

Сфера результатів 4. Адміністрування доходів. Цю сферу результатів спрямовано на усунення неефективності та низького рівня дотримання податкового законодавства, які перешкоджають ефективній мобілізації надходжень і ставлять під загрозу надійність податкової системи. Прогрес оцінюється трьома ІПР.

- ІПР 4.1. Проводяться опитування платників податків;
- ІПР 4.2. ІТ-системи ДПС підтримують стандартизовані аудиторські файли;
- ІПР 4.3. ДПС затверджує та впроваджує Антикорупційний план дій.

Детальну Матрицю індикаторів результатів Програми з Планом здійснення МіО визначено у додатку 8 до цього Посібника.

Інституційний супровід системи МіО

Мінфін за підтримки ГВП відповідатиме за належне функціонування системи МіО, тісно співпрацюючи з партнерами-виконавцями та іншими відповідними зацікавленими сторонами Програми.

ГВП у співпраці з відповідальними структурними підрозділами Мінфіну та партнерів-виконавців здійснюватиме збір даних для моніторингу поступу реалізації Програми та підготовки подальшої звітності, а також підготовки підтверджень досягнення РПВ та організацію їх незалежної верифікації.

Структурні підрозділи Мінфіну та партнери – виконавці Програми забезпечуватимуть своєчасне надання ГВП Мінфіну інформації про стан виконання заходів Програми та досягнення її результатів відповідно до Плану МіО та протоколу верифікації РПВ. ОМС надаватимуть інформацію шляхом листування з ОМС, за допомогою ІАС «LOGICA» та офіційного відкритого порталу «Бюджет для громадян». Інформація про хід впровадження надається ГВП щокварталу для потреб оперативного моніторингу. Дані щодо досягнення показників Матриці результатів – щопіврічно протягом 15 днів після завершення періоду. Відповідальні структурні підрозділи відповідають за якість та повноту наданої ГВП інформації. Партнери – виконавці Програми призначають відповідальну особу за підготовку та подачу інформації до ГВП Мінфіну та комунікацію з Мінфіном з питань МіО. Мінфін через ГВП надаватиме необхідні роз'яснення щодо вимог МіО. Відповідальні структурні підрозділи забезпечуватимуть збереження оригіналів відповідних документів.

Мінфін несе загальну відповідальність за реалізацію Програми: забезпечує дотримання строків реалізації Програми, досягнення відповідних показників результативності, визначених у Матриці результатів, забезпечує виконання зобов'язань, узятих за Угодою про позику, Угодою про фінансування та Угодою про позику (Додаткове фінансування), а також дотримання процедур, визначених Порядком № 70 та документами Банку, на які є посилання в Угодах.

Функції Секретаріату Керівного комітету для стратегічного нагляду за впровадженням Програми та реалізацією Проєкту, створеного наказом Мінфіну, виконуватиме ГВП.

Щоденне управління впровадженням Програми та її технічну підтримку Мінфін здійснює через ГВП, в тому числі шляхом залучення додаткових

індивідуальних консультантів за напрямками реалізації. Фінансування консультантів ГВП здійснюється за рахунок Угоди про грант.

Консультант з моніторингу та оцінки (далі – консультант з МіО) ГВП координуватиме збір, перевірку, узагальнення та аналіз отриманих даних; організовуватиме проведення опитувань, якщо передбачено Планом МіО, готуватиме спільно з іншими консультантами ГВП піврічні звіти про хід впровадження Програми.

Інші консультанти ГВП відповідно до сфери їх відповідальності надаватимуть відповідну інформацію для підготовки як узагальнених звітів за Програмою, так і звітів щодо дотримання екологічних і соціальних вимог, антикорупційного законодавства, фінансової звітності тощо.

Координатор Програми забезпечуватиме координацію на рівні керівництва партнерів з виконання Програми заходів щодо належного моніторингу та звітування у сферах своєї відповідальності, а також своєчасне звітування / надання інформації Банку, НАВ та передбаченим національним законодавством органам.

Підготовлені ГВП звіти, погоджені департаментами, відповідальними за реалізацію / координацію заходів Програми, та затверджені Координатором Програми направлятимуть Керівник ГВП або Сектор з питань управління публічними інвестиціями до Світового банку та ЦОВВ відповідно до вимог Угоди про позику, Угоди про фінансування, Угоди про позику (Додаткове фінансування) та національного законодавства.

ГВП за запитом Мінфіну готуватиме інші аналітичні довідки щодо стану впровадження Програми та її результатів, включаючи для цілей проведення засідань Керівного комітету Програми, робочих груп щодо.

Світовий банк здійснюватиме моніторинг та оцінку виконання Програми на основі наданої Мінфіном звітної інформації, оперативної інформації, отриманої під час робочих зустрічей, та в ході своїх наглядових місій. Банк надаватиме Мінфіну свої висновки та рекомендації у формі Пам'ятних записок, листів Керівництву та робочої кореспонденції.

Звітування за Програмою

Щопіврічна звітність, що надається Банку.

Мінфін готуватиме щопіврічну звітність на основі звітів, отриманих від усіх партнерів-виконавців, з відображенням піврічних і кумулятивних (з початку кожного звітного року) показників.

Звітуння відповідно до Угоди про позику, Угоди про фінансування та Угоди про позику (Додаткове фінансування)

Звітність у межах реалізації Програми відповідно до Угоди про позику, Угоди про фінансування та Угоди про позику (Додаткове фінансування) складається зі: Звіту про виконання Програми та Звіту з протидії корупції. Такі звіти подає Мінфін Банку на щопіврічній основі.

Партнери – виконавці Програми готують і щопівроку, до 15 числа наступного місяця, подають Мінфіну Звіт про виконання Програми, підготовлений відповідно до рекомендованої форми згідно із додатком 12 до цього Посібника, та Звіт з протидії корупції, підготовлений відповідно до рекомендованої форми згідно з додатком 13 до цього Посібника.

Зведений звіт про виконання Програми та зведений звіт з протидії корупції готує Мінфін на підставі отриманих від партнерів – виконавців Програми звітів за формами, визначеними у додатках 12 та 13 до цього Посібника, та щопівроку, до 30 числа наступного місяця, надає їх Банку.

Звіт про виконання Програми також включає звіти про:
виконання заходів Програми;
досягнення результативних показників;
стан досягнення результатів, прив'язаних до виплат, та вплив;
функціонування механізму розгляду скарг.

Партнери – виконавці Програми готують та щопівроку, до 15 числа наступного місяця, надсилають Мінфіну звіти про:

виконання заходів Програми, підготовлений відповідно до рекомендованої форми згідно із додатком 14 до цього Посібника;

досягнення результативних показників, підготовлений відповідно до рекомендованої форми згідно із додатком 15 до цього Посібника;

стан досягнення результатів, прив'язаних до виплат, та вплив, підготовлений відповідно до рекомендованої форми згідно із додатком 16 до цього Посібника;

функціонування механізму розгляду скарг, підготовлений відповідно до рекомендованої форми згідно з додатком 17 до цього Посібника.

Проекти зведених звітів готують консультанти ГВП та погоджують структурні підрозділи Мінфіну, відповідальні за реалізацію Програми. Погоджені звіти підписує Координатор Програми.

Крім того, згідно з пунктом 42 Порядку № 70 щопівроку готується звіт про стан досягнення показників Програми, за формою, визначеною в додатку 18 до

цього Посібника, та до 15 числа наступного місяця надається Департаменту міжнародних фінансових проектів для включення до звітності, яка подається Кабінету Міністрів України та Офісу Президента України.

Відповідно до пункту 46 Порядку Мінфін подає щопівроку, до 30 числа наступного місяця, Міністерству закордонних справ України інформацію про стан виконання Угоди про позику, Угоди про фінансування та Угоди про позику (Додаткове фінансування).

Перелік передбачених Програмою звітів визначено в додатку 20 до цього Посібника.

Форму та зміст окремих звітів буде уточнено зі Світовим банком на етапі підготовки проєктів звітів.

**Завідувач Сектору з питань
управління публічними
інвестиціями**

Ярослав ТАШУТА